Nákupné centrum Žitavia a doplnkové služby

marec 2021

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1.1. Názov

DEVELOPER INVEST, s.r.o.

1.2. Identifikačné číslo

35 832 304

1.3. Adresa sídla

Panónska cesta 9, 852 32 Bratislava

1.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

COLEUS VM, s.r.o.
Staničná 1787
952 01 Vráble
IČO: 35 953 152

1.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje spracovateľa zámeru

PSSDI, s. r. o.
Ing. Peter Starovič
Vikárska 1077/13
949 01 Nitra
IČO: 53 084 365
mobil +421 905 625 748

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

2.1. Názov

Nákupné centrum Žitavia a doplnkové služby

2.2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je kompletná príprava územia a vybudovanie areálu s občianskou (mestskou) vybavenosťou obchodu a služieb s príslušnými parkovacími plochami v okrajovej časti mesta Vráble. Zámer rieši terénne úpravy územia, dopravné napojenie územia na štátnu komunikáciu, vybudovanie parkoviska, nákupného centra, autoumývarne a čerpacej stanice pohonných hmôt.

2.3. Užívateľ

DEVELOPER INVEST, s.r.o.

2.4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. je nová činnosť a je zaradená nasledovne:

- príloha č. 8, kapitola č. 9 Infraštruktúra, pol. č. 6, zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov – od 5000 t/rok, podliehajú zisťovaciemu konaniu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších právnych predpisov
- príloha č. 8, kapitola č. 9 Infraštruktúra, pol. č. 16 Projekty rozvoja obcí vrátane, písm. b) statická doprava – od 100 do 500 stojísk podliehajú zisťovaciemu konaniu v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších právnych predpisov

Podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie musí zámer obsahovať najmenej dve variantné riešenia činnosti (variant zámeru), ako aj variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa zámer neuskutočnil (nulový variant). Predkladaný zámer je vypracovaný v jednom realizačnom variante, nakoľko investor požiadal Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od variantného riešenia dňa 01. februára 2021. Správny orgán žiadosti vyhovel listom č. OU-NR-OSZP3-2021-011125-002-F21 dňa 08. februára 2021.

2.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj:	Nitriansky
Okres:	Nitra
Mesto:	Vráble
Katast. územie:	Vráble
Parc. čísla:	4793/1, 4999, 5000, 5001, 5002, 5003, 5004, 5005, 5006, 5007, 5008, 5009, 5010, 5011, 5012, 5013, 5014, 5015, 5016, 5017, 5018, 5019, 5020, 5037/2, 5038, 5039, 5040, 5041 (extravilán)

Jedná sa o kompletnú prípravu územia a výstavbu nákupného centra s doplnkovými službami v meste Vráble na pravej strane štátnej cesty č. I/51 v smere z Nitry do Vrábel medzi križovatkou so štátnou cestou č. II/511 a tokom rieky Žitava. Z južnej strany je pozemok ohraničený zregulovaným tokom Hosťovského potoka. Je to bývalé inundačné územie rieky Žitava, ktoré bolo pred regulačnými úpravami rieky Žitava využívané ako lúky a pasienky. Po zregulovaní rieky Žitava až dodnes je toto územie napriek nízkej bonite pôdy využívané na pestovanie poľnohospodárskych plodín.

2.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Mapa: Umiestnenie navrhovanej činnosti „Nákupné centrum Žitavia a doplnkové služby“

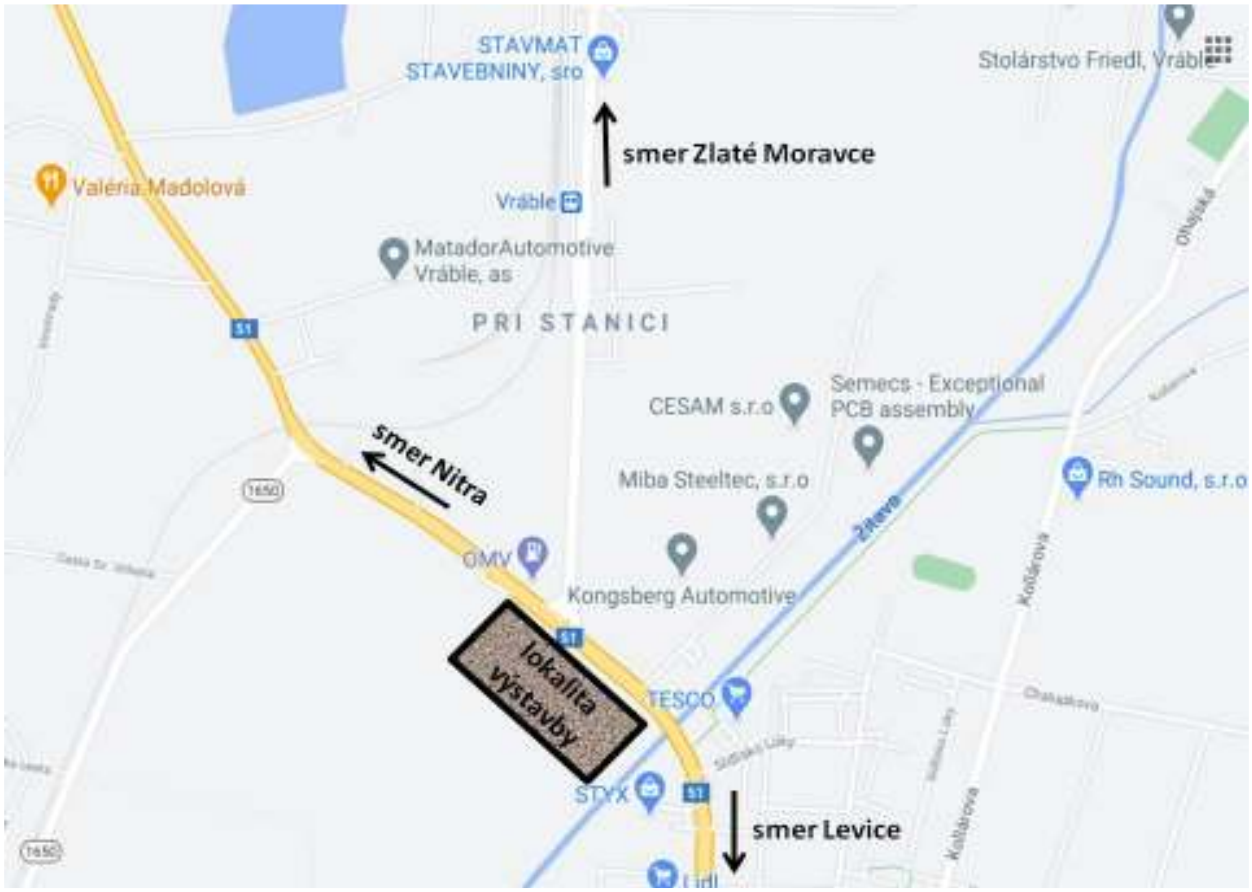

2.7. Termíny začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začiatok výstavby „Nákupného centra Žitavia a doplnkové služby“, ktoré je predmetom posudzovania tohto zámeru je možné stanoviť orientačne, nakoľko výstavba je viazaná na získanie všetkých potrebných súhlasov a povolení podľa súčasne platnej legislatívy. Navrhovateľ uvažuje s čo najskorším možným termínom zahájenia prekládok inžinierskych sietí, prípravných a stavebných prác.

2.8. Opis technického a technologického riešenia

Nulový variant

Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal, kedy by sa navrhovaná činnosť v zmysle predkladaného zámeru nerealizovala. V takom prípade by v okrajovej časti mesta Vráble na parcelách č. 4793/1, 4999, 5000 až 5020, 5037/2, 5038 až 5041 k. ú. Vráble bol naďalej nezastavaný pozemok, orná pôda s nízkou bonitou mimo zastavaného územia obce resp. ostatná plocha a vodná plocha.

Navrhovaný variant

Variant 1

Predkladaný zámer je vypracovaný v jednom realizačnom variante, nakoľko investor požiadal Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od variantného riešenia dňa 01. februára 2021. Správny orgán žiadosti vyhovel listom č. OU-NR-OSZP3-2021-011125-002-F21 zo dňa 08. februára 2021.

Realizáciou tohto zámeru dôjde k funkčnému využitiu územia. V zmysle platného Územného plánu mesta Vráble je toto územie určené na vybudovanie občianskej vybavenosti celomestského významu, čo výstavba „Nákupného centra Žitavia a doplnkové služby“ spĺňa. Pozemok sa nachádza v okrajovej časti mesta Vráble na pravej strane štátnej cesty č. I/51 v smere z Nitry do Vrábel medzi križovatkou so štátnou cestou č. II/511 a tokom rieky Žitava. Z južnej strany je stavebný pozemok ohraničený zregulovaným tokom Hosťovského potoka. Je to bývalé inundačné územie rieky Žitava, ktoré bolo pred regulačnými úpravami rieky Žitava využívané ako lúky a pasienky. Po zregulovaní rieky Žitava až dodnes je toto územie napriek nízkej bonite pôdy využívané na pestovanie poľnohospodárskych plodín.

Návrh objektovej skladby:

A - Prekládky inžinierskych sietí a príprava územia
B – Stavebné objekty
C – Inžinierske objekty
D – Prevádzkové súbory

A – Prekládky inžinierskych sietí a príprava územia

SO 010 Prekládka vzdušného vedenia VN 22 kV
SO 020 Bloková trafostanica 1000 kVA
SO 030 Prekládky vodovodov
SO 040 Prekládky plynovodov
SO 050 Prekládka 2x kablovodu DK5RP1.3, DK19RP1.3 Slovak Telekom
SO 060 Prekládka SLB Orange
SO 070 Zvýšenie ľavobrežnej hrádze Hosťovského potoka
SO 080 Hrubé terénne úpravy

B – Stavebné objekty

SO 100 Objekt nákupného centra
SO 110 Autoumyváreň
SO 120 Čerpacia stanica pohonných hmôt
SO 130 Reklamný pútač
SO 140 Portál s LED obrazovkami a rozoberateľným pódiom
SO 150 Kryté autobusové zástavky

C – Inžinierske objekty
SO 200 Komunikácie, chodníky, terénne schody a spevnené plochy
SO 300 Vodovod
SO 400 Kanalizácia
SO 500 Plynovod
SO 600 Prípojka NN
SO 700 Prípojka slaboprúdu
SO 800 Vonkajšie areálové osvetlenie
SO 900 Sadové a terénne úpravy
SO 910 Závlahový systém

D – Prevádzkové súbory
PS 01 Technológia čerpacej stanice pohonných hmôt
PS 02 Dieselagregát

A – Prekládky inžinierskych sietí a príprava územia

SO 010 Prekládka vzdušného vedenia VN 22 kV; SO 020 Bloková trafostanica 1000 kVA a PS-01 - Technológia transformovne

Pre vybudovanie nového nákupného centra je nutné preložiť jestvujúce vzdušné VN vedenie do káblového a vybudovanie novej transformovne na zabezpečenie dodávky elektrickej energie pre nové nákupné centrum zo siete Západoslovenská distribučná a.s., pri zabezpečení štandardnej bezpečnosti v rámci toho času platných noriem, predpisov a zákonov. Pred začatím výstavby treba vytýčiť existujúce inžinierske siete a informovať obyvateľov dotknutej časti mesta o zmenách v dodávke elektrickej energie z dôvodu výstavby v zmysle platných zákonov.

Údaje o projektovaných kapacitách:
- Nové 22 kV káblové vedenie (VNK) NA2XS2Y 3x1x240 mm2 dl. trasy 730 m
- Nová kiosková trafostanica rozmeru EH2 do 2x1250 kVA, č. TS-ZSD 1 ks
- Nový VN rozvádzač 1 ks
- Demontáž VN vedenia AlFe 3x95 mm2 dĺ. trasy 135 m
- Demontáž VN vedenia AlFe 3x42/7 mm2 dĺ. trasy 234 m

Trasa káblového vedenia je navrhnutá vedľa plánovaných miestnych komunikácií, parkoviska, podľa možnosti v zelenom páse vo voľnom teréne v súbehu s plánovanými inžinierskymi sieťami a tiež čiastočne v súbehu s jestvujúcimi káblovými vedeniami. Káble budú tiež v súbehu a v križovaní s Hosťovským potokom, plánovaným vodovodom, kanalizáciou a slaboprúdovými vedeniami. Narušené plochy sa po uložení káblov uvedú do pôvodného stavu. Pri výstavbe a prevádzkovaní je potrebné dodržiavať ustanovenia legislatívy pre ochranu prírody, najmä zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov o ochrane prírody a krajiny a súvisiace predpisy.

Pri výkopových prácach príde ku križovaniam s miestnymi komunikáciami a inžinierskymi sieťami. Uloženie káblov v križovaniach bude v ochranných rúrach, presahujúcich miesto križovania na obe strany 1m. Križovanie ciest bude kolmo na cestu. Rúrka bude uložená v hĺbke min. 1,5m pod povrchom cesty. Budú sa rešpektovať tiež hĺbky uloženia iných inžinierskych sietí. Vo všetkých križovaniach s inžinierskymi sieťami sa kábel uloží do ochrannej rúrky, pričom rúrka bude presahovať križované siete

o 1,5m. Prekrižovanie Hosťovského potoka bude podtlakom v hĺbke min. 1,5 m pod dnom potoka.

Demontovaný materiál je majetkom Západoslovenskej distribučnej a.s. a bude odvezený na príslušnú Správa energetických zariadení Stred, kde sa roztriedi a určí spôsob jeho ďalšieho použitia, prípadného zužitkovania cez sieť zberných surovín. Dodávateľ musí mať uzatvorenú zmluvu o prevzatí a zneškodnení odpadov a odpad, ktorý sa neuloží na sklade Západoslovenská distribučná a.s. (betón, zemina) sa odvezie na riadenú skládku odpadov v zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Pred zahájením realizácie stavby je dodávateľ stavby povinný vyžiadať si vytýčenie podzemných zariadení a inžinierskych sietí! Pred preložkou káblov VN sa treba uistiť o nadmorskej výške terénu chodníkov a navrhovaných parkovísk, ako aj o výške hrádze pri križovaní potoka vlievajúceho sa do Žitavy. Pri práci na elektrickom zariadení a v jeho blízkosti, ako aj pri jeho obsluhe, budú sa pracovníci k tomu určení riadiť ustanoveniami všetkých platných noriem, zákonov a predpisov.

Dimenzovanie - navrhnuté káble budú schopné prenášať potrebné výkony. Vedenia budú dimenzované podľa odberov zistených z podkladov Západoslovenskej distribučnej, a.s. v zmysle platných STN. V novej trafostanici bude nainštalovaný transformátor. Nové elektrické vedenie bude vybudované v súlade s bezpečnostnými a prevádzkovými predpismi Západoslovenskej distribučnej, a.s., normami STN a súvisiacimi STN-IEC, PNE a ON.

Podmienky uvedenia stavby do prevádzky, ako aj dobu trvania skúšobnej prevádzky určí Západoslovenská distribučná, a.s. v spolupráci s dodávateľom prác. Je potrebné postupovať v súlade s platnými STN normami Skúšobná prevádzka po splnení hore uvedených podmienok a časti II. súhrnnej technickej správy je možná od prevzatia stavby prevádzkovateľom. VN rozvod a TS bude po ukončení stavby majetkom Západoslovenskej distribučnej a.s. a ich prevádzkovateľom bude investor Západoslovenská distribučná, a.s. Prevádzkovateľ /vlastník/ vypracuje samostatný prevádzkový predpis / miestne prevádzkové predpisy / pre prevádzku svojich zariadení, upozorní a oboznámi s ním užívateľov- vlastník bude zodpovedný za jej správu, údržbu a prevádzkovanie tak, aby nespôsobilo toto zariadenie škodu na majetku a živote človeka.

SO 030 Prekládky vodovodov

Navrhovaný projekt rieši prekládku existujúcich verejných vodovodov DN150 – PVC; DN300 – PVC a DN500 – TVL v lokalite mesta Vráble pred vodným tokom Žitava. Existujúce vodovody svojou polohou zasahujú do budúceho objektu nákupného centra resp. do budúcich spevnených plôch nákupného centra. Po konzultácii s prevádzkovateľom tohto vodovodu (ZsVS, a.s.) sa ho rozhodol investor preložiť ich. Navrhovaná trasa vodovodu bude vedená tak aby táto trasa bola prístupná z verejne dostupných priestranstiev. Prekladané vodovody sú navrhnuté z plastového materiálu z lineárneho (vysokohustotného) polyetylénu. Potrubie sa spája zváraním na tupo, prípadne pomocou elektrotvaroviek. Na potrubí z polyetylénu bude umiestnený vyhľadávací vodič AY 6mm^2. Vyhľadávací vodič musí byť vodivo spojený s kovovými armatúrami a vyvedený napojovacími vývodmi do „šupátkového“ poklopu. Nad potrubím bude osadená výstražná fólia. Pred zahájením výkopových prác je nutné prizvať prevádzkovateľov podzemných vedení a tieto vytýčiť v teréne. Pri stavbe budú zemné práce vykonávané v zmysle platných STN a súvisiacich predpisov. Po montáži vodovodu musí byť na vodovode zrealizovaná tlaková skúška a dezinfekcia potrubia.

Verejný vodovod DN150 – PVC
Navrhovaná preložka verejného vodovodu HDPE100 D160 SDR17 dĺžky 125m. Vodovod bude preložený z materiálu HDPE. Od bodu napojenia bude vedená navrhovaná preložka vodovodu HDPE D160 PN10 v zemi popod budúce spevnené plochy smerom k ceste I/51, kde bude vodovod prepojený na existujúci vodovod. Na trase preloženého vodovodu budú osadené podzemné hydranty DN80, ktoré budú slúžiť na odkalenie a odvzdušnenie potrubia. Z navrhovaného preloženého vodovodu bude vysadená odbočka DN80 s uzáverom, pre možnosť budúceho napojenia obchodného centra.

Verejný vodovod DN300 – PVC
Navrhovaná preložka verejného vodovodu HDPE100 D315 SDR17 dĺžky 295m. Vodovod bude preložený z materiálu HDPE. Od bodu napojenia bude vedená navrhovaná preložka vodovodu HDPE D315 PN10 v zemi popod budúce spevnené plochy smerom k vodnému toku Žitava, kde bude vodovod prepojený na existujúci vodovod. Na trase preloženého vodovodu budú osadené podzemné hydranty DN80, ktoré budú slúžiť na odkalenie a odvzdušnenie potrubia.

Verejný vodovod DN500 – TVL
Navrhovaná preložka verejného vodovodu HDPE100 DN500 PN16 dĺžky 140m. Vodovod bude preložený z materiálu HDPE. Prekládka vodovodu bude začínať na druhej strane Hosťovského potoka. Od bodu napojenia bude vedená trasa preloženého vodovod popod vodný tok. V mieste prekrižovania vodného toku bude potrubie obetónované prípadne uložené do chráničky. Vodovod bude privedený do armatúrnej šachty, kde bude osadené odkalenie vodovodu. Z tejto šachty bude vyvedené odkalovacie potrubie, ktoré bude napojený na existujúci výustný objekt, ktorý aj v súčasnosti slúži na odkalenie. Následne bude vedená trasa preloženého vodovodu smerom k ceste I/51, kde bude preložené vodovodné potrubie prepojené na existujúci vodovod. V tomto mieste bude osadený vzdušník.

SO 040 Prekládky plynovodov

V súčasnosti sú v mieste budúcej výstavby obchodného centra vedený v zemi existujúci STL plynovod DN160 (300 KPa) a STL plynovod DN200 (100 KPa). Trasa týchto plynovodov bráni budúcej výstavbe obchodného centra. Súčasťou navrhovaného riešenia je preložka existujúceho plynovodu tak aby svojou budúcou preloženou trasou nezasahoval do miesta kde je uvažované s výstavbou budúceho obchodného centra. Navrhovaná prekládka existujúcich plynovodov je navrhnutá z materiálu PE, čím bude prerušená funkcia existujúcej katódovej ochrany v tomto úseku. Z tohto dôvodu je potrebné prepojenie existujúcich oceľových plynovodov pomocou kábla CYKY 4Bx6 ktorý bude metalotermicky navarený na existujúci oceľový plynovod. Všetky práce na stavbe je nutné vykonávať v súlade s ustanoveniami všetkých platných noriem, zákonov a predpisov. Realizáciu môže vykonať len organizácia, ktorá má k tejto činnosti oprávnenie. Po ukončení každého uceleného úseku plynovodu dodávateľ vykoná Úradnú skúšku za účasti pracovníka Oprávnenej právnickej osoby a zástupcu prevádzkovateľa.

Existujúci STL plynovod DN160
Navrhovaná preložka STL plynovodu PE D160 SDR17,6 (300Kpa) dĺžky 151m. Od bodu prepojenia bude vedená navrhovaná preložka STL plynovodu PE D160 v zemi popod budúcou plánovanou komunikáciou smerom k ceste I/51. Navrhovaná trasa preložky STL plynovodu bude ukončená v mieste prepoja na existujúci plynovod pri ceste I/51. Po

zrealizovaní a sprevádzkovaní preložky STL plynovodu bude zrušená časť plynovodu vydusíkovaná a vybraná zo zeme.

Existujúci STL plynovod DN200
Navrhovaná preložka STL plynovodu PE D225 SDR17,6 (100Kpa) dĺžky 262m. Od bodu prepojenia bude vedená navrhovaná preložka STL plynovodu PE D225 v zemi popod budúcou plánovanou komunikáciou súbežne s Hosťovským potokom. Navrhovaná trasa preložky STL plynovodu bude ukončená v mieste prepoja na existujúci plynovod pri vodnom toku Žitava. Po zrealizovaní a sprevádzkovaní preložky STL plynovodu bude zrušená časť oceľového plynovodu vydusíkovaná a vybraná zo zeme.

SO 070 Zvýšenie ľavobrežnej hrádze Hosťovského potoka a SO 080 Hrubé terénne úpravy

Na území výstavby navrhovanej činnosti sa po získaní právoplatného povolenia na výrub v čase vegetačného pokoja najprv odstráni existujúca zeleň. Následne bude na dotknutých stavebných pozemkoch odstránená ornica na ploche cca 18 768 m^2, čo pri hrúbke vrstvy ornice 200 mm predstavuje celkový objem zeminy 3754 m^3. Táto ornica bude odvezená na územie, ktoré určí Okresný úrad Nitra, pozemkový odbor, referát poľnohospodárstva.

Následne bude možné začať realizovať hrubé terénne úpravy riešeného územia, ktoré spočívajú v navýšení celkovej nivelety stavebného pozemku. Dôvodom zvýšenia nivelety je ochrana územia budúceho nákupného centra pred zaplavením, v prípade povodní na rieke Žitava a Hosťovskom potoku. Bezpečná niveleta územia pred záplavami sa stanovila finálna niveleta navýšenia ľavobrežnej hrany Hosťovského potoka na výšku 143,50 mnm B.p.v, pričom +-0,00 Nákupného centra bude na kóte 143,60 mnm B.p.v. Hrubé terénne úpravy budú znížené od týchto výšok o hrúbku konštrukčných vrstiev vozovky, spevnených plôch a podlahových vrstiev nákupného centra, čo predstavuje celkovú výšku cca 50 cm. Niveleta hrubých terénnych úprav bude upravená vyspádovaním so sklonom 1% tak, aby dažďová voda mohla plynule odtekať z riešeného územia. Hrubé terénne úpravy budú realizované zeminou o celkovom objeme cca 24 903 m^3 z výkopových prác, ktorá bola posúdená odbornou organizáciou GEOSTAR SK, spol. s r.o. – organizačná zložka Slovensko v auguste 2019. Zemina bola v zmysle STN 72 1001 zatriedená ako íl stredne plastický F6 Cl. Táto zemina je podmienečne vodná do násypu a podložia za predpokladu jej úpravy vápnom, alebo hydraulickým zmesným spojivom. Pri prirodzenej vlhkosti odlišnej od wopt o viac ako +- 3% je nutné upravovanú vrstvu privlhčiť, prípadne znížiť vlhkosť opakovaným miesením. Zlepšenú vrstvu spojivom je treba zhutniť pri stanovenej vlhkosti hneď po premiesení a nechať vyzrieť. Aby nedošlo k znehodnoteniu, nesmie byť povolený žiaden prejazd po upravenej vrstve, ktorý by ju mohol poškodiť. Navážanie aktívnej zóny z kameniva musí byť realizované tak, aby mechanizácia jazdila po navážanej vrstve. Pri navážaní sypaniny technologickou dopravou je potrebné vyvarovať sa jazdeniu v jednej stope. Počet pojazdov a typ kontrolných skúšok musí stanoviť hutniaci pokus podľa STN 73 6133. Pri dodržaní týchto podmienok by mala vrstva vykazovať Edef2 väčšiu alebo min. rovnú 80 MPa a pomer medzi Edef2 a Edef1by nemal prekročiť 2,5 podľa STN 73 6133.

Po ukončení hrubých terénnych úprav bude možné prikročiť k plánovaným prekládkam inžinierskych sietí, aby mali zabezpečené potrebné krytie.

B – Stavebné objekty

SO 100 Objekt nákupného centra

Objekt budú tvoriť samostatné bloky s priamymi vstupmi, takže jednotlivé nájomné priestory môžu fungovať prevádzkovo samostatne – nezávisle na sebe. Plocha nákupného centra predstavuje cca 4 390 m^2.

Nosná konštrukcia je vytvorená z prefabrikovaného železobetónového montovaného skeletu v konštrukčných moduloch 12x12 metrov, respektíve v zadnej časti 12x8 metrov. V zadnej časti bude svetlá výška po nosné prievlaky 6 metrov, čo umožní v tejto časti podľa potreby vytvoriť v zázemí obchodných jednotiek vložený mezanín. Mezanín môže slúžiť na vytvorenie pohotovostného ubytovania pre vodičov autobusov, alebo pre šatne, denné miestnosti a kancelárie obchodných jednotiek. Pri hlavnej, severozápadnej fasáde obchodného centra bude svetlá výška priestoru po nosný prievlak 7 metrov. Obchodné centrum bude opláštené panelmi ľahkého obvodového plášťa s výplňou z minerálnych vláken hrúbky 240 mm, napríklad TRIMO panelmi. Hlavná severovýchodná fasáda bude celozasklená so zasklením izolačným trojsklom v hliníkových profiloch. Pred hlavnou severovýchodnou fasádou bude vytvorená prekrytá promenáda šírky 6 metrov. Objekt obchodného centra bude vykurovaný a chladený tepelnými čerpadlami pomocou rooftopov umiestnených na streche obchodného centra. V zimnom období, pri poklese teplôt pod bod mrazu bude využívaný ako pomocný zdroj tepla plynový kotol. Na streche objektu sa uvažuje s umiestnením, fotovoltických panelov. Elektrická energia získaná z nich bude využívaná prednostne na osvetlenie a chladenie obchodného centra. Na tých častiach strechy obchodného centra, kde nebude umiestnené technologické zariadenie a fotovoltické panely sa uvažuje s použitím zelených striech.

SO 110 Autoumyváreň

Navrhuje sa výstavba samoobslužnej bezdotykovej umyvárne Euro-Ekol. Ide o novostavbu samostatne stojacej, samoobslužnej autoumyvárne na parkovisku areálu s dopravným napojením na jeho vnútroareálové komunikácie. Predmetná autoumyváreň svojou výbavou, priestorovým a prevádzkovým členením vyhovuje požiadavke klientov na dokonalé čistenie osobných motorových vozidiel. Ponúka dostatok komfortu a možností na ošetrenie či už exteriéru, ale aj interiéru vozidiel. Autoumyváreň je dispozične delená na 6 stojísk s doplnkovými zariadeniami, ako sú vysávač, ručné dofukovanie pneumatík a prášenie koberčekov.

Za účelom zásobovania riešeného objektu pitnou a úžitkovou vodou bude vybudovaná vodovodná prípojka. Za účelom odkanalizovania objektu autoumyvárne bude vybudovaná delená kanalizačná prípojka. Pre odvedenie čistých a možných znečistených dažďových vôd bude vybudovaná samostatná oddelená dažďová kanalizačná prípojka, ktorou budú tieto dažďové odpadové vody odvedené do navrhovanej zaolejovanej areálovej kanalizácie. Priemyselné – technologické vody po umývaní stekajú do stredného žľabu, ktorý tvorí sedimentačnú nádrž na zachytenie hrubých nečistôt. Zo stredového žľabu je znečistená voda vedená potrubím do ORL autoumyvárne, kde sa prečistí od látok ropného pôvodu a následne bude odvádzaná kanalizačnou prípojkou do areálovej splaškovej kanalizácie a tou do verejnej kanalizácie.

Prevádzka autoumyvárne si nevyžaduje stálu obsluhu, umývanie automobilov a čistenie interiérov si budú vykonávať zákazníci.

SO 120 Čerpacia stanica pohonných hmôt

ČS PHM sa bude realizovať ako samoobslužná s dvomi výdajnými miestami pre osobné a dodávkové motorové vozidlá. Ide o realizáciu manipulačnej plochy pre stáčanie a tankovanie PHM s vyvýšeným ostrovčekom uprostred ktorého je zakotvené prestrešenie OLIVA. Areálové komunikácie sú navrhnuté tak, aby umožnili vjazd autocisterny prepravujúcej PHM.

Čerpacia stanica pohonných hmôt „OLIVA“ sa navrhuje ako trojkomorová, podzemná, oceľová, ležatá a dvojplášťová nádrž, ktorá bude vybavená signalizáciou a indikáciou medziplášťa. Objemy jednotlivých komôr sa navrhujú benzín 25 m^3, pre naftu 25 m^3 a 10 m^3 je havarijná nádrž. Manipulačná plocha nádrže a manipulačná stáčacia a výdajná plocha bude zabezpečená nepriepustnou úpravou, odolnou a stálou voči mechanickým, tepelným, chemickým a biologickým vplyvom, aj proti ropným látkam - nepriepustnou povrchovou úpravou. Manipulačná a stáčacia plocha budú zabezpečené proti neželateľnému úniku znečisťujúcich látok havarijnou nádržou. Plochy vjazdu a výjazdu budú vyspádované na terén. Vodám z ČS bude stavebnými úpravami zabránený výtok na komunikácie mimo ČS. Tento stavebný objekt bude spĺňať všetky požadované normy kvality a STN ako aj ustanovenia vyhlášky č. 200/2018 Z.z. a zákona č. 364/2004 Z.z. Presnú technickú špecifikáciu tohto objektu udá odborne spôsobilá osoba – projektant v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

SO 130 Reklamný pútač

Reklamný pútač bude umiestnený pri vjazde do Nákupného centra Žitavia, v blízkosti kruhového objazdu. Bude dynamicky naklonený smerom ku kruhovému objazdu, vytvorený priehradovou konštrukciou z oceľových trubiek. Jeho výška bude cca 12 metrov. Na vrchu bude niesť logo a názov obchodného centra. Pod ním budú umiestnené reklamné panely najdôležitejších prevádzok obchodného centra. Logo, názov ako aj jednotlivé panely prevádzok budú skonštruované tak, že budú vo večerných hodinách svietiť.

SO 140 Portál s LED obrazovkami a rozoberateľným pódiom

Tento objekt bude slúžiť na animáciu a kultúrne podujatia, ako sú napríklad koncerty, letné kino, rôzne súťaže, vystúpenia detských súborov, vianočné trhy a podobne.

SO 150 Kryté autobusové zástavky

V rámci nákupného centra sa uvažuje s vybudovaním 3 autobusových zastávok pre miestnu, prímestskú a medzimestskú autobusovú dopravu, ktoré budú môcť využívať nielen návštevníci obchodného centra, ale aj zamestnanci náprotivného priemyselného parku. Autobusové zástavky budú vybavené troma krytými typovými čakacími búdkami s kvalitným designom od renomovaného výrobcu takýchto zariadení.

C - Inžinierske objekty

SO 200 Komunikácie, chodníky, terénne schody a spevnené plochy

Komunikácie budú slúžiť pre osobnú automobilovú dopravu, autobusovú dopravu a pre nákladnú dopravu slúžiacu pre zásobovanie nákupného centra. Šírkové parametre komunikácií a ich polomery budú odpovedať týmto druhom dopravy, ich povrch bude asfaltový. Stojiská autobusov a zásobovacích vozidiel budú z cestného betónu. Parkovacie miesta osobných áut, chodníky a spevnené plochy budú zo zámkovej dlažby. Terénne schody budú zo železobetónových prefabrikátov s protišmykovou povrchovou úpravou. Všetky areálové komunikácie budú a parkoviská budú odvodnené cez odlučovače ropných látok.

SO 300 Vodovod

Navrhovaný areál bude zásobovaný pitnou vodovou pomocou navrhovanej vodovodnej prípojky DN80, ktorá bude napojená na verejný vodovod prechádzajúci areálom investora. Vodovodná prípojka bude privedená do vodomernej šachty, kde bude osadený fakturačný vodomer. Z vodomernej šachty bude vedený areálový vodovod do navrhovaného objektu. Zásobovanie požiarnou vodou bude riešené v zmysle požiadavky požiarnej ochrany.

SO 400 Kanalizácia

Kanalizácia bude delená na dažďovú a splaškovú kanalizáciu. Dažďová kanalizácia bude z celej plochy areálu obchodného centra zvedená cez lapoly do retenčných nádrží, odkiaľ bude zásobovať recipient na závlahovú vodu a zvyšok bude postupne vsakovať do podložia. Splašková kanalizácia bude odvedená do splaškovej kanalizácie mesta Vráble, ktorá končí v miestnej ČOV.

SO 500 Plynovod

Nákupné centrum bude napojené prípojkou plynu DN 80 z STL plynovodu PE D225, ktorý prechádza juhozápadnou časťou areálu obchodného centra.

SO 600 Prípojka NN

Areál nákupného centra Žitavia bude napojený NN prípojkou z NN rozvádzača novej trafostanice TS ZDS kiosk, ktorá bude umiestnená za Hosťovským potokom. V tejto trafostanici bude umiestnené 1x trafo o výkone 630 kVA.

SO 700 Prípojka slaboprúdu

Prípojku slaboprúdu vybuduje budúci prevádzkovateľ slaboprúdových rozvodov, s ktorým majiteľ obchodného centra uzavrie zmluvu. V tomto štádiu projektovej prípravy budúci prevádzkovateľ ešte nie je známy.

SO 800 Vonkajšie areálové osvetlenie

Vonkajšie areálové osvetlenie bude tvoriť 8 stožiarov výšky 15 metrov, ktoré budú umiestnené v zelenom páse v strede parkoviska. Stožiare budú vybavené úspornými LED svietidlami.

SO 900 Sadové a terénne úpravy

Budú uskutočnené na záver budovania Obchodného centra Žitavia na základe realizačného projektu sadových a terénnych úprav. Pozostávajú z terénnych úprav svahov štátnej cesty na severovýchodnom okraji pozemku, ďalej z terénnych úprav zeleného pásu v strede parkoviska a z terénnych úprav ľavého brehu Hosťovského potoka. Sadové úpravy budú vytvorené zo zatrávnených plôch, ktoré budú doplnené bohatou výsadbou farebne rôznych krovitých porastov. Sadovým úpravám bude dominovať 12 vzrastlých platanov, ktoré budú pravidelne vysadené v stredovom zelenom deliacom páse parkoviska.

SO 910 Závlahový systém

Bude prednostne využívať zachytenú dažďovú vodu v podzemných nádržiach na to vybudovaných. Pri nedostatku takejto vody, bude voda na závlahu čerpaná z vŕtaných studní, vybudovaných pre tento účel.

D - Prevádzkové súbory

PS 01 Technológia čerpacej stanice pohonných hmôt

Technológia čerpacej stanice pohonných hmôt OLIVA bude podrobne popísaná v samostatnom technologickom projekte. Pozostáva zo samostatného samoobslužného výdajného miesta, kde môžu súčasne čerpať pohonné hmoty dve osobné autá. Ďalej zo stáčacieho miesta a z podzemnej nádrže PHM, ktorá je rozdelená na tri časti: nádrž pre benzín Natural 95 o objeme 25 m^3, nádrž na naftu Diesel o objeme 25 m^3 a na havarijnú nádrž o objeme 10 m^3.

PS Dieselagregát

Pre prípad havarijného výpadku elektrického prúdu v areáli obchodného centra, bude v zóne ručnej autoumyvárne a čerpacej stanice pohonných hmôt umiestnený samostatne stojaci, zakapotovaný a odhlučnený 250 kVA Volvo Electric Diesel Generator. Je vodou chladený a má palivovú nádrž o objeme 250 litrov, ktorá je súčasťou diesel generátora.

Navrhované objekty rešpektujú výškové zónovanie a odstupové vzdialenosti vo vzťahu k susedným objektom. Vďaka svojej strategickej polohe bude objekt ľahko dostupný z hlavných dopravných ťahov. Pre zásobovanie nákladnými automobilmi je navrhnutá samostatná oddelená areálová komunikácia. V areáli bude umiestnených celkovo 176 parkovacích miest pre osobné vozidlá. Pri parkovisku sa uvažuje aj s rýchlo nabíjačkami pre elektromobily. Tieto rýchlo nabíjačky budú napojené priamo na NN rozvod areálu.

2.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Potreba navrhovanej činnosti v predmetnej lokalite, resp. funkčné využitie okrajového územia mesta Vráble, vychádza z požiadaviek príslušnej územnoplánovacej dokumentácie. Navrhovaná činnosť „Nákupné centrum Žitavia a doplnkové služby“ bude slúžiť na rozšírenie a skvalitnenie služieb pre občanov a návštevníkov mesta Vráble, ktorých je v súčasnosti zatiaľ stále v meste nedostatok. Zároveň dôjde k vytvoreniu nových pracovných miest v meste Vráble. V tomto ohľade je posudzovaná stavba nesporným pozitívom z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo.

Navrhovaná činnosť nezasahuje do navrhovaných a vyhlásených území európskeho významu a chránených vtáčích území, pričom je umiestnená v území s I. stupňom územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, kde sa nenachádzajú žiadne maloplošné a veľkoplošné chránené územia a chránené stromy, mokrade, biotopy európskeho a národného významu, pričom tu nie je evidovaný trvalý výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov, resp. druhov národného a európskeho významu, ako ani výskyt prvkov ÚSES na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni.

2.10. Celkové náklady

Predpokladaná investícia bude podrobne vyčíslená v rozpočte s výkazom výmer, ktorý bude spracovaný v stupni projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie.

2.11. Dotknutá obec

Mesto Vráble

2.12. Dotknutý samosprávny kraj

Nitriansky samosprávny kraj

2.13. Dotknuté orgány

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o ŽP (OSZP3)
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o ŽP (OSZP2)
Okresný úrad Nitra, odbor pozemkový a lesný
Okresný úrad Nitra, odbor krízového riadenia
Krajský pamiatkový úrad v Nitre
Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
ŠOP SR CHKO Ponitrie
Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Nitre

2.14. Povoľujúci orgán

Mesto Vráble
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o ŽP

2.15. Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR (kap. 9, pol. č. 6)
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (kap. 9, pol. č. 16 b)

2.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Stavba bude realizovaná na základe územného rozhodnutia a stavebného povolenia podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

2.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcej štátne hranice

Navrhovaná činnosť svojimi vplyvmi nepresiahne štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Vymedzenie dotknutého územia

Navrhovaná činnosť je umiestnená na území Nitrianskeho kraja, v okrese Nitre, v meste Vráble, v k. ú. Vráble. Navrhovanou činnosťou sú dotknuté nasledovné pozemky: 4793/1, 4999, 5000 až 5020, 5037/2, 5038 až 5041 (extravilán).

Pozemok sa nachádza v okrajovej časti mesta Vráble na pravej strane štátnej cesty č. 51 v smere z Nitry do Vrábel medzi križovatkou so štátnou cestou č. 511 a tokom rieky Žitava. Z južnej strany je stavebný pozemok ohraničený zregulovaným tokom Hosťovského potoka. Je to bývalé inundačné územie rieky Žitava, ktoré bolo pred regulačnými úpravami rieky Žitava využívané ako lúky a pasienky. Po zregulovaní rieky Žitava až dodnes je toto územie napriek nízkej bonite pôdy využívané na pestovanie poľnohospodárskych plodín.

Širším dotknutým územím je územie mesta Vráble, v ktorej územnej pôsobnosti sa predkladaný zámer bude realizovať a bude znášať vplyvy realizácie zámeru.

Záujmovým územím pre charakteristiku jednotlivých zložiek životného prostredia slúži územie mesta Vráble, v prípade niektorých nižšie definovaných charakteristík to môže byť vyššia geomorfologická jednotka, okres, prípadne kraj.

3.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

3.1.1. Reliéf a horninové prostredie

Geomorfologické členenie predstavuje priestorové rozloženie geomorfologických jednotiek rôznej taxonomickej úrovne na sledovanom území. Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš in Atlas SSR 1980) patrí záujmové územie do geomorfologického celku Podunajská pahorkatina a jeho podcelku Žitavská niva. Mesto Vráble leží v severovýchodnej časti Podunajskej nížiny, na aluviálnej nive rieky Žitavy.

Na moduláciu terénu v minulosti značne pôsobili vodné toky Žitava, Širočina a Telinský potok. Rovina pozdĺž rieky Žitavy v šírke 1000 až 1500 m prechádza postupne do pahorkatiny. Pravo a ľavobrežné prítoky Žitavy vytvárajú menšie dolinky. Celkový ráz územia je mierne zvlnitý a jeho maximálna výška dosahuje 230 m n.m., v najnižšie položených miestach dosahuje nadmorská výška 160 m n.m.

Vráble ležia v severovýchdnej časti Podunajskej nížiny v aluviálnej nive rieky Žitavy, ktorá oddeľuje Pohronskú a Žitavskú pahorkatinu. Časť záujmového územia je budovaná mladšími treťohornými sedimentmi. Zastúpené sú íly, štrky, štrkopiesky, ktoré na svahoch vystupujú až k povrchu. Miestami sa vyskytujú pieskové vrstvy v hĺbke 100 - 200 cm. Petrograficky sú sedimenty zastúpené kremeňom, pyrorenickými andezitmi a menej úlomkami kryštalických hornín. Vyskytujú sa i valúny o veľkosti 1 - 6 cm. Na štrkopieskoch sa vyskytujú zreteľne povlaky mangánu a oxidu železitého. Ide tu o pliocénny jazerný sediment, pochádzajúci z neovulkanického pohoria Hronského Inovca. Pleistocénne sedimenty sú zastúpené sprašami, na ktorých sa vyvinuli genetické pôdne typy - hnedozeme. Spraše sú silne vápenaté, obsahujú zrnká kremeňa, živca, kalcitu v podobe práškov, mycélií a povlakov. Na nivných vápenatých uloženinách sa vyvinuli pôdne typy - nivná pôda, glejová a lužná pôda.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú kvartérne sedimenty pleistocénu tvorené fluviálne a eolicky. Fluviálne je tvorená juhovýchodná časť intravilánu obce Dyčka a okrajová časť mesta Vráble, smerom na juhovýchod. Väčšia časť intravilánu zapadá do severozápadnej časti okrajovej Pohronskej pahorkatiny. Územie je tvorené akumulačnou činnosťou, no väčšinou riekou Žitavou. Konfigurácia terénu sa mierne zvlňuje smerom na severovýchod. Pokryvná časť je tvorená zo súdržných zemín, prevažne hlín, ako i piesčitých hlín a hlinitých pieskov. Konzistencia týchto zemín je prevažne tuhá až pevná. Nesúdržné zeminy sú tvorené prevažne zo štrkopieskov, ktoré sú prevažne zahlinené a sú založené terasovite od rieky smerom na východ a západ. Na lokality so štvrtohornými usadeninami (napr. povodie Telinského potoka) sa naviali hliny, ktoré sa vytvorili v jednotlivých obdobiach a prevláda v nich kremeň, živec a čiastočne kalcit.

Podľa regionálneho geologického členenia Západných Karpát a severných výbežkov Podunajskej panvy (Vass a kol., 1988) patrí územie do hlavnej jednotky Vnútrohorských panví a kotlín, podoblasti Podunajská panva, okresu Trnavsko-dubnícka panva (podokrsok Komjatická priehlbina). Na geologickej stavbe širšieho okolia lokality sa podieľajú sedimenty kvartéru a neogénneho podložia.

Neogén je zastúpený sedimentami ottnangu a bádenu, pričom báden transgreduje na ottnang alebo paleologický resp. nezozoický podklad. Sarmat transgreduje na bédenské sedimenty hlavne vo východnej časti, kým v severovýchodnej leží na vulkanitoch alebo ich pyroklastikách. Panón predstavujú sivozelené slienité íly, zriedkavejšie sliene s variabilnou piesočnatosťou. Pont je vyvinutý v štrkopieskovom vývoji.

Kvartér tvoria fluviálne nivné sedimenty. Bázu aluviálnej nivy Žitavy predstavujú štrky, v ich nadloží sú piesočnaté štrky s dobre opracovanými valúnmi. Na povrch vystupujú ílovité až piesčité hlinyholocénu.

V záujmovom území navrhovanej činnosti, ani v k.ú. mesta Vráble sa nenachádzajú žiadne evidované ložiská nerastných surovín. V minulosti sa v okolí mesta ťažili piesky a na terase Žitavy pri Hornom Ohaji štrky.

Seizmicita územia – záujmové územie patrí k pomerne stabilným územiam.

3.1.2. Klíma

V zmysle členenia SR na klimatické oblasti (Konček, M. et al., 1995) patrí vlastné riešené územie do klimatickej oblasti teplej, okrsku teplého, mierne suchého s miernou zimou.

Zrážkové pomery

Priemerný úhrn zrážok za obdobie 2006 – 2010 podľa údajov z meteorologickej stanice Tesárske Mlyňany dosiahol v danej oblasti hodnotu 670,4 mm. Maximálna priemerná ročná hodnota bola v území 920,8 mm a minimálna 579,1 mm. Najviac zrážok spadne v letnom období, v júli, čo výrazne ovplyvňuje najmä lokálna búrková činnosť. Najmenej zrážok spadne v zime, vo februári. Hlavný zrážkový deficit je vo vegetačnom období, vlahový deficit je navyše zhoršovaný silnými a častými vetrami. Snehová pokrývka v záujmovom území trvá približne 30 – 40 dní do roka, pričom priemerná výška snehu dosahuje cca 15 cm. Pre charakteristiku zrážkového režimu záujmového územia sú uvedené údaje z meteorologickej stanice Tesárske Mlyňany.

Tabuľka: Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok v mm stanica Tesárske Mlyňany

rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2006	50,3	42,8	37,6	37,8	101,0	88,0	38,7	106,2	15,3	26,8	27,5	7,1	579,1
2007	77,9	51,1	49,6	0,0	68,4	53,3	18,8	105,2	82,3	32,3	57,6	28,8	625,3
2008	36,9	21,8	65,8	25,0	54,9	80,5	115,7	25,3	33,8	30,9	38,6	60,8	590,0
2009	41,7	42,2	67,1	6,2	48,8	57,5	48,9	59,9	17,6	87,5	55,5	104,1	637,0
2010	44,6	35,6	30,4	73,2	125,9	131,1	81,3	138,8	87,0	21,7	97,5	53,7	920,8

Zdroj: SHMÚ

Teplotné pomery

Počet letných dní v dotknutom území je viac ako 50 za rok s denným maximom teploty vzduchu viac ako 25°C. Najchladnejším mesiacom v roku je január, priemerná teplota v januári dosahuje hodnoty -2 až -3°C, najteplejším mesiacom v roku je júl, priemerná teplota v júli je 20 až 22°C. Priemerná ročná teplota vzduchu predstavuje 10 až 11°C. Sledovaný mesačný chod naznačuje, že jar sa prejavuje rýchlym otepľovaním a jeseň, naopak, pozvoľným ochladzovaním, keď ešte októbrové teploty sú pomerne vysoké. Na nízke zimné teploty má vplyv aj výskyt teplotných inverzií s hmlami ako sprievodným znakom.

Tabuľka: Priemerná mesačná teplota vzduchu v °C na stanici Tesárske Mlyňany

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2006	-4,1	-1,8	3,1	11,9	14,4	19,0	22,8	17,4	17,0	12,0	7,3	2,6
2007	3,8	4,3	7,6	12,4	17,0	20,4	22,0	21,0	13,2	9,5	3,2	-1,0
2008	1,6	2,9	5,2	11,1	16,2	20,3	20,1	19,9	14,8	11,4	7,0	2,9
2009	-2,3	0,8	5,0	14,8	16,0	17,9	21,7	21,4	17,9	9,7	6,4	1,0
2010	-2,6	0,6	5,3	10,7	15,1	19,3	22,2	19,1	13,8	8,0	7,9	-2,1

Zdroj: SHMÚ

Veterné pomery

V skúmanom území prevláda severozápadné prúdenie vzduchu, najsilnejšie vetry fúkajú od severozápadu a východu. Najveternejšie mesiace sú február až apríl, najpokojnejšie august a september. Priemerná rýchlosť vetra počas roka predstavuje 1,8 $m.s^{-1}$.

3.1.3. Voda

Povrchové vody

Hydrologicky patrí dotknuté územie patrí do povodia rieky Žitava. Podľa typov režimu odtoku ho možno zaradiť do vrchovinovo-nížinnej oblasti dažďovo-snehového typu. Medzi prítoky Žitavy patria - Záchytný odpad Horný Ohaj, Širočina, Telinský potok, Kováčovský potok, Hosťovský a Dyčiansky potok. Pôvodná sieť tokov a aj vlastné hydrologické pomery boli značne pozmenené vodohospodárskymi úpravami na prelome sedemdesiatych a osemdesiatych rokov minulého storočia. Korytá tokov boli narovnané,

z bokov obohnané násypmi. Okolité meandre a mokrade boli vysušené. Výnimkou je neregulovaný úsek rieky Žitava severne od Horného Ohaja, kde bolo koryto iba prehĺbené a tak si zachovalo svoj pôvodný tvar.

Žitava je rieka nachádzajúca sa na južnom Slovensku, s dĺžkou 99,3 km, plochu povodia 1 244 km², priemerný prietok v obci Vieska nad Žitavou 2,5 m³/s a 3 m³/s v ústí. Preteká územím okresov Žarnovica, Zlaté Moravce, Nitra, Nové Zámky a Komárno. Je ľavostranným prítokom Nitry a tokom IV. rádu. Je to vrchovinovo-nížinný typ rieky so širokou riečnou nivou. Pramení v Pohronskom Inovci, v podcelku Lehotská planina, na severnom svahu Kamenného vrchu v nadmorskej výške približne 625 m n. m., juhozápadne od stredu obce Veľká Lehota. Rieka tečie od prameňa najprv na sever cez obec Veľká Lehota, priberá pravostranný prítok spod Bujakovho vrchu , pri samote Malolehotský Mlyn priberá pravostranný prítok od obce Malá Lehota a stáča sa na západ. Oblúkom sa potom stáča na juhozápad a vytvára Cigánsku dolinu, ktorá oddeľuje Tribeč na severe a Pohronský Inovec na juhu. Na jej konci priberá sprava Žitavicu, oblúkom obteká skalné bralo, na ktorom stoja zrúcaniny Živánskej veže a pri obci Jedľové Kostoľany sa stáča na juh a prerezáva časť Lehotskej planiny.

Neskôr sa prudko stáča k juhozápadu, priberá ľavostranné prítoky Osné a Sviniarsky potok a vstupuje do Žitavskej pahorkatiny. Tu najprv tečie cez obce Obyce a Machulince a z ľavej strany priberá Kopanický jarok. Ďalej oddeľuje obce Žitavany (na ľavom brehu) a Kňažice (na pravom brehu), preteká mestom Zlaté Moravce, tu tečie súbežne s Hostianskym potokom, zľava priberá Podhájsky potok (pri Chyzerovciach) a južne od mesta sa Hostiansky potok napokon spája so Žitavou. Sprava následne priberá Pelúsok a Stránku a vteká na územie obce Tesárske Mlyňany. Ďalej tečie cez Viesku nad Žitavou, Slepčany a Novú Ves nad Žitavou, kde priberá pravostranný Čerešňový potok, medzi Vieskou a Novou Vsou tečie vo viacerých oblúkoch a meandruje. Potom priberá významný prítok Drevenica z pravej strany, tečie cez Horný Ohaj, zľava priberá ďalší významný prítok Širočinu a zo západu obteká mesto Vráble. Pri meste priberá z pravej strany Hosťovský potok, neskôr zľava Telinský potok, Kováčovský potok, Melecký potok a sprava pri Lúčnici nad Žitavou Lúžtek. Medzi obcami Žitavce a Veľká Maňa bol tok Žitavy vyrovnaný, pričom staré koryto (Stará Žitava) meandruje najprv na pravom brehu, pretína nové koryto a prechádza na jeho ľavý breh.

Oblasť Starej Žitavy je chráneným územím (PR Žitavský luh a PP Stará Žitava) so zachovanými brehovými porastmi a lužným lesom. Nové koryto obchádza obce Michal nad Žitavou, Kmeťovo, Maňa a Vlkas, od hlavného toku sa ďalej odpája Chrenovka, ktorá prechádza pri obci Hul na ľavý breh Žitavy, chvíľu tečie súbežne s ňou, výrazne meandruje a preteká lužným lesom až k Novým Zámkom, kde ústi do Nitry. Chrenovka je chráneným územím (PR Potok Chrenovka) so zachovalými brehovými porastmi. Pri obci Hul priberá Žitava zľava významný prítok Liska a pri Dolnom Ohaji sa nové koryto stáča na západ a pri Šuranoch sa napokon vlieva do Nitry.

Koryto Starej Žitavy pokračuje na juh, vteká na územie Podunajskej roviny, tečie popri obci Bešeňov, ďalej priberá zľava Branovský potok. Ďalej preteká katastrálnym územím obce Dvory nad Žitavou, kde sa pripájajú viaceré vodné kanály, popri obci Bajč, kde sa pripája Pribetský kanál a následne aj cez extravilán Hurbanova. Tu sa výraznejšie stáča na západ a oblúkom preteká lužným lesom (PR Alúvium Žitavy) až k ústiu do Starej Nitry pri Martovciach.

Najvyššie vodné stavy a prietoky rieky Žitava sa vyskytujú v marci, najnižšie v septembri. Výskyt minimálnych prietokov sa viaže na mesiace so zníženým množstvom atmosférických zrážok, ešte s vysokými teplotami vzduchu a s nimi spojeným primeraným výparom. Maximálne povodňové prietoky bývajú prevažne na jar a súvisia s topením sa snehu, najmä keď sa kombinuje s výdatnými dažďovými zrážkami. Pokles prietokov v zime je málo výrazný.

Tabuľka: Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($m^3.s^{-1}$)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Žitava	Stanica: Vieska nad Žitavou						riečny kilometer 34,2						
Qm	1,34	1,30	4,64	1,76	0,64	0,65	0,49	0,41	0,37	0,59	1,02	3,34	1,38
Qmax 2009	26,39						Qmin 2009	0,296					
Qmax 1931-2009	71,60						Qmin 1931-2009	0,030					

Zdroj: SHMÚ

Jediná stála vodná plocha je vodná nádrž Vráble nachádzajúca sa v severovýchodnej časti územia. Ide o viacúčelovú umelú vodnú nádrž, ktorá vznikla prehradením údolia Hosťovského a Babindolského potoka (1965-1967). Plocha nádrže je 36, 25 ha, objem 599 575 m^3 akumulovanej vody. Vodná nádrž je zanášaná pôdnymi čiastočkami z okolitých poľnohospodárskych pôd, problémom je aj eutrofizácia.

Podzemné vody

Podzemné vody územia sú viazané na štrky a piesky nív potokov a rieky. V týchto lokalitách sú aj ich najbohatšie zásoby. Katastrálnym územím Vráble prechádza hranica artézskych oblastí s výdatnosťou na jednu studňu nad 2,0 $l.s^{-1}$. Z hľadiska zdrojov a ochrany vôd sa riešené územie nenachádza v chránených oblastiach prirodzenej akumulácie podzemných vôd a zdrojov povrchových vôd určených k hromadnému zásobovaniu vodou. Najväčší negatívny vplyv na kvalitu povrchových i podzemných vôd má poľnohospodárstvo.

Hydrogeologické pomery na danom území sú pomerne zložité, nakoľko sú ovplyvňované dynamickosťou rieky Žitavy. Jedná sa o náplavové vody hlavne v jarnom a jesennom období, ktoré sa infiltrujú do podložia a spôsobujú kolísanie jej hladiny. Po čiastočnej úprave rieky sa znížila hladina spodnej vody v oblasti Vrábeľ a Dyčky, v Hornom Oháji rieka nie je regulovaná. Záplavové vody i naďalej budú zaplavovať severnú časť intravilánu ako i extravilánu. K tejto zábrane dôjde až po regulácii rieky po Novú Ves nad Žitavou.

Minerálne a geotermálne vody

Vo vlastnom riešenom území nie je zistený, ani evidovaný žiadny zdroj minerálnej ani geotermálnej vody.

Vodohospodársky chránené územia

V blízkosti hodnoteného územia sa nachádza rieka Žitava a Hosťovský potok. Navrhovaná lokalita pre realizáciu navrhovanej činnosti predstavuje v súčasnosti z vodohospodárskeho hľadiska územie bez možnosti významného využívania podzemných vôd.

3.1.4. Pôda

Pôdny kryt je podmienený abiotickými prírodnými faktormi a je silno modifikovaný činnosťou človeka. V poľnohospodársky využívanom území Žitavskej pahorkatiny prevládajú kvalitné hlboké hlinité hnedozeme modálne až pseudoglejové, čiastočne aj černozeme modálne. Pôdy zastavaného územia patria k antrozemiam (plochy bez súvislého pôdneho krytu) a kultizemiam (záhradné, vinohradnícke a rigolované pôdy). V záujmovom území, ako aj na celej nive Žitavy, dominujú fluvizeme glejové, hlboké, ťažké (ílovito-hlinité). Fluvizeme sú pôdnym typom recentných aluviálnych nív s vysokou hladinou podzemnej vody, často s periodickými záplavami. Majú ochrický humusový horizont, pod ktorým je pôdotvorný substrát – zvrstvené nivné sedimenty rôznej zrnitosti a s rôznym zastúpením riečnych štrkov. Ide o veľmi heterogénny pôdny typ s rôznou hrúbkou pôdneho profilu, rôznou zrnitosťou a skeletnatosťou. V širšom dotknutom území sa vyskytuje len subtyp fluvizem glejová, ílovitohlinitá až ílovitá. Nachádza sa na veľkých plochách nivy a nízkej terasy Žitavy a nív jej prítokov. Patria sem BPEJ 0012003 a 0112003.

3.1.5. Biota

Flóra

Flóra Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) sa dotknuté územie nachádza V oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum) a okresu Podunajská nížina. Na základe fytogeograficko-vegetačného členenia Slovenska (Plesník, 2002) sa záujmové územie zaraďuje do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Žitavská niva. Územie medzi nivami Žitavy a Nitry patrí do okresu Žitavskej pahorkatiny, územie východne od Žitavy do okresu Hronskej pahorkatiny, severného podokresu. Toto členenie je založené na základe potenciálnej prirodzenej vegetácie Slovenka, ktorej hlavnou zložkou je lesná vegetácia. Menšie priestorové jednotky (okres a podokres) sú klasifikované na základe pôdno-substrátových a hydrologických podmienok.

Príslušnosť územia do oblasti panónskej flóry sa prejavuje najmä výrazným zastúpením teplomilných druhov panónskeho pôvodu vo flóre tohto územia. Okrem polohy majú na zloženie vegetácie veľký vplyv aj podmienky prostredia, predovšetkým substrát a pôda. Na sledovanom území sa vyskytuje bežná flóra pre túto panónsku oblasť a nevyskytujú sa tu žiadne mimoriadne významné lokality flóry, na ktorých by sa sústreďovali významné taxóny, či už vzácne, ohrozené alebo endemické druhy rastlín, prípadne ich spoločenstvá. Väčšina lokalít s "prírodnou vegetáciou" nesie silné stopy antropogénneho ovplyvnenia a nachádza sa tu mnoho druhov šíriacich sa práve vďaka činnosti človeka v prostredí.

Fauna

Zoogeograficky patrí dotknuté územie do provincie Vnútrokarpatské zníženiny, obvodu juhoslovenského, okrsku dunajského a podokrsku pahorkatinového. Záujmové územie je súčasťou zoogeografickej oblasti, ktorú charakterizuje výskyt stepných druhov živočíchov a ich zoocenóz. Ide o panónsky úsek eurosibírskej provincie stepí s výskytom mnohých teplomilných druhov, ktoré sa rozšírili z refúgií treťohornej fauny ležiacich v oblasti Stredomoria (mediteránu). Predovšetkým ide o populácie z pontickomediteránneho centra (Buchar 1983). Zloženie fauny širšieho okolia dotknutého

územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu v kontexte s lokálnymi podmienkami a dominanciou urbanizovanej krajiny, je súčasná fauna čo sa týka diverzity relatívne chudobná. Uplatňujú sa tu druhy od typicky nížinných až po pahorkatinné, s prevahou typicky teplomilných prvkov. Sú to najmä zoocenózy:

• hydrických biotopov tečúcich vôd (ekosystémy rieky Žitava). Sú významnými migračnými koridormi živočíchov. Zastúpené sú niektoré druhy mäkkýšov aj viaceré druhy rýb (hlavne vo VN Vráble). Toky a vodné plochy okolo nich sú významné z hľadiska hniezdenia vtákov a tieto biotopy vtáky využívajú aj v zimnom období.

• lúčnych biotopov a poľnohospodárskej pôdy (lúky, ruderálne asegetálne spoločenstvá , polia a ostatní orná pôda). Pre živočíchy majú minimálny význam, v poliach sa vyskytujú hlavne bažanty (Phasianus colchicus), jarabice (Perdix perdix) a zajace (Lepus europaeus), najmä v období zrelosti viniča sa vo viniciach združujú škorce (Sturnus vulgaris), ďalej sa tu vyskytujú niektoré druhy plazov ako napr. jašterice. Biotopy trávnatých plôch sú významné najmä ako potravný biotop. Väčšie trávnaté plochy najmä mimo sídiel slúžia ako potravný biotop pre rôzne druhy vtákov a vyskytujú sa tu niektoré skupiny hmyzu, napr. rovnokrídlovce (Orthoptera).

• nelesnej stromovej a krovinatej vegetácie (brehové porasty, remízky, medze a kroviny, okraje ciest, líniová vegetácia rôzneho typu, záhrady). Často tvoria migračný koridor pre niektoré druhy cicavcov (ježe, drobné hlodavce) ako aj stanovištia pre dravce a iné druhy vtákov. Sú významné hlavne ako potravné a hniezdne stanovištia spevavcov (Passeriformes), hlavne v podmienkach blízkym pôvodným porastom.

• lesných ekosystémov - v záujmovom území sú prakticky redukované len malé komplexy pri Dyčke. Z hľadiska diverzity živočíšnych druhov sú jednými z najvýznamnejších spoločenstiev. Z plazov sa najčastejšie vyskytujú jašterica obyčajná (Lacerla agilis) a užovka obyčajná (Natrix natrix). Biotopy lesov sú významné z hľadiska zachovania genofondu pôvodných druhov vtákov. Zo skupiny cicavcov sú charakteristické napr. srnec hôrny (Capreolus capreolus), tchor (Putorius putorius), ryšavka malá (Apodemus microps) a dulovnica (Crocidura suaveolens).

• ľudských sídel (budovy, záhrady, ruderálne spoločenstvá, areály so špecifickým účelom). Zo živočíchov sú pre takéto zoocenózy charakteristické niektoré drobné hlodavce (myši, hraboše, potkany), drobné cicavce a niektoré synantropné druhy vtákov, viazaných na ľudské obydlia, ako sú napr. vrabec domový (Passer domesticus), lastovička (Hirundo rustica), belorítky (Delichon urbica) a iné drobné spevavce, Vzhľadom na poľnohospodárske využívanie okolia sem dolietajú napríklad vrany, čajky a drobné spevavce.

Z hmyzu je bohato zastúpená predovšetkým fauna motýľov a viacerých druhov z radov hmyzu - blanokrídlovcov, dvojkrídlovcov, rovnokrídlovcov, sieťokrídlovcov, chrobákov a ďalších.

3.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Štruktúra a scenéria krajiny

Priamo dotknuté územie určené na realizáciu zámeru sa nachádza v extraviláne mesta Vráble v kat. území Vráble. Územie na výstavbu nákupného centra sa nachádza na pravej strane štátnej cesty č. 51 v smere z Nitry do Vrábel medzi križovatkou so

štátnou cestou č. 511 a tokom rieky Žitava. Z južnej strany je pozemok ohraničený zregulovaným tokom Hosťovského potoka.

Krajinná štruktúra širšieho záujmového územia je hodnotená ako intenzívne využívaná krajina mestského typu s ťažiskami obytných priestorov, infraštruktúry, priemyselnej výroby a výraznými komunikačnými koridormi. Prírodné prvky sa v tomto type krajiny zachovali len minimálne.

Štruktúra krajiny je tvorená krajinou mestského typu, ktorá vznikla vplyvom antropogénnych aktivít človeka a prírodných podmienok územia. V sledovanom území e významná rieka Žitava a Hosťovského potok. V širšom sledovanom území prevláda nížinný typ poľnohospodárskej krajiny.

V rámci širšie hodnoteného územia možno vyčleniť nasledovné základné prvky krajinnej štruktúry:

- lesné porasty
- brehové porasty
- rozptýlená zeleň v krajine
- líniová vegetácia pozdĺž komunikácií
- trvalé trávne porasty
- vodné toky a plochy
- orná pôda
- vinice
- trvalé kultúry
- zastavané plochy (obytné areály, areály občianskej vybavenosti, administratívne objekty, športovo-rekreačné areály, priemyselné areály, poľnohospodárske areály)
- sídelná vegetácia
- ostatné plochy (ťažobné areály, skládky odpadov)
- líniové dopravné prvky (cestné komunikácie, železnica)
- líniové prvky (elektrické vedenia, produktovody, plynovody, vodovody a káblové vedenia)

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf záujmového územia, je v prevažnej miere rovinatý, s malou horizontálnou a vertikálnou členitosťou. Negatívnymi prvkami scenérie sú ľudské sídla tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je jedným zo základným dokumentov ochrany prírody v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. ÚSES predstavuje celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov; ktorá zabezpečí rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základom tohto systému sú priestorové prvky - biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nad regionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Územie mesta Vráble a jeho okolie patrí k poľnohospodársky intenzívne využívaným typom krajiny, kde podstatnú časť tvoria prvky využívania ornej pôdy. Najvýznamnejším segmentom siete ÚSES na území mesta Vráble je hlavne tok Žitavy. Podľa MÚSES mesta Vráble z roku 2008 na území mesta Vráble sú vymedzené:

Biocentrá

- Nadregionálne biocentrum - Vodná nádrž Vráble: predstavuje jedinečnú ornitologickú lokalitu, ktorej význam potvrdzujú výskumy z viacerých rokov nielen z pohľadu oddychovej plochy pri migrácií vtákov, ale aj ako významný hniezdny a potravný areál a ako významnú genofondovú lokalitu, ktorá presahuje mierky regiónu. Vysokú druhovú diverzitu a početnosť potvrdzujú aj výskumy drobných zemných cicavcov.
- Lokálne biocentrum - Vinohrad 1 (Ohajské vinice): nachádza sa na JV svahu Žitavskej pahorkatiny v severnej časti katastra. Biocentrum tvoria úzko pásové vinohrady e extenzívnym spôsobom hospodárenia, ktoré má zároveň charakter významného krajinotvorného, historického prvku druhotnej krajinnej štruktúry.
- Lokálne biocentrum - Vinohrad 2 (Vrábeľské a Dyčianske vinice): územie v západnej časti katastra v chrbtovej a svahovej pozícii na okraji Žitavskej pahorkatiny. Význam biocentra je v jeho mozaike detailnej diferenciácie krajinných prvkov od úzko pásových vinohradov, cez medze, trávne porasty, kroviny, ovocné stromy a prvky stavieb vinohradníckych domčekov, ktorá vytvára predpoklady pre potravnú a hniezdnu ponuku vtáctva a má aj funkciu refúgia pre viaceré druhy drobných zemných cicavcov.
- Lokálne biocentrum - Lúka - Horný Ohaj má charakter ruderalizovaného porastu vysokých ostríc zachovaného s fragmentmi a jedincami stromovej a krovinnej vegetácie, pod hranou fluviálnej terasy prekrytej sprašami. Je to jedna z mála lokalít tohto typu v území.
- Lokálne biocentrum - Lužný lesík - Horný Ohaj pri južnom okraji časti Horný Ohaj. Predstavuje relatívne kompaktný porast so zastúpením drevín a krovín mäkkého lužného lesa, ktorý Je čiastočne ovplyvnený blízkosťou sídla a zníženou hladinou podzemnej vody.

Biokoridory

- Nadregionálny biokoridor - tok Žitavy: je významnou ekologickou štruktúrou, ktorá prepája dva biogeografické regióny a to alpský (Západné Karpaty) a panónsky (Podunajská rovina a pahorkatina). Vodný tok s brehovou vegetáciou spĺňa funkcie pre hniezdenie vtáctva, predstavuje významný zdroj potravnej ponuky a slúži ako migračný koridor fauny. Celkovo je biokoridor Žitavy veľmi priaznivým prostredím pre zachovanie biodiverzity v podmienkach intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajiny.
- Regionálny biokoridor- potok Širočina predstavuje nížinno - pahorkatinný zregulovaný tok. Jeho regionálny význam vyplýva predovšetkým v jeho polohe vzhľadom k pohoriu Pohronský Inovec. Ekologicky hodnotné sú jednak hydrické rastlinné spoločenstvá a spoločenstvá brehovej vegetácie, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre potravnú ponuku, hniezdne podmienky a migráciu živočíchov.
- Regionálny biokoridor - Telinský potok je typickým pahorkatinným tokom, reprezentovaný vegetačnými typmi ako porasty ostríc, pálky a trstiny ako aj brehové porasty vŕb.
- Lokálny biokoridor- Kanál je viazaný na kanál odvodňujúci vlhký okraj nivy Žitavy, niekdajšie územie meandrujúceho vodného toku a zároveň zabezpečuje prepojenie lokálneho biocentra Lúka - Horný Ohaj na nadregionálny biokoridor Žitavy.
- Lokálny biokoridor - Kováčovský potok spája biokoridor Žitavy s lokálnym biocentrom lesného komplexu Židová - Židovský vrch.

Ochrana prírody a krajiny

V katastri mesta Vráble nie sú osobitne chránené časti krajiny. Najbližším veľkoplošným chráneným územím je Chránená krajinná oblasť Ponitrie, ktorý je od dotknutého územia vzdialená cca 16 km severozápadným smerom. Z vyhlásených maloplošných chránených území sa najbližšie k dotknutému územiu v okrese Nitra nachádzajú:

- CHA Klasovský park, v k. ú. Klasov,
- CHA Tajniansky park, v k. ú. Tajná,
- CHA Žitavský park, v k. ú. Žitavce.

V katastrálnom území Vráble sa nenachádzajú chránené územia európskeho významu zaradené do systému chránených území Natura 2000 ani chránené vtáčie územia. Najbližšie chránené vtáčie územie SKCHVU038 Žitavský luh je vzdialené od predmetnej lokality cca 8 km južným smerom.

V širšom, záujmovom území k.ú. Vráble dve chránené územia: Chránený areál Meandre Žitavy a Prírodná rezervácia Vodná nádrž Vráble. Chránený areál Meandre Žitavy má slúžiť na zachovanie prirodzeného, meandrujúceho toku v poľnohospodársky intenzívne využívanej pahorkatinovej krajine. Na Hosťovskom potoku je vybudovaná malá vodná nádrž Vráble s využitím pre závlahy, rybárstvo a ochranu proti veľkým vodám. Územie je chránené vzhľadom na jedinečnú ornitologickú lokalitu. V území intenzívne poľnohospodársky využívanom je mimoriadnym ekostabilizačným prvkom jej brehová vegetácia.

Na území mesta Vráble ani priamo v riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy v zmysle zák. č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

3.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

3.3.1. Obyvateľstvo a jeho aktivity

Mesto Vráble sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenska, v poľnohospodárskej oblasti Podunajskej nížiny. Rozprestiera sa v 3 katastrálnych územiach (Vráble, Dyčka, Horný Ohaj). Administratívne spadá do Nitrianskeho vyššieho územného celku, do okresu Nitra. Mesto Vráble plní funkciu sídla miestneho významu. Počet obyvateľov mesta k 31. 12. 2019 predstavovalo 8 652, z toho mužov 4 201 a žien 4 451.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov mesta Vráble

rok	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
počet obyvateľov	9 177	9 132	9 026	8 978	8 915	8 872	8 891	8 680	8 652

Zo štatistík vyplýva, že k 1. januáru 2020 má mesto Vráble najnižších počet obyvateľov za minimálne posledných 10 rokov. Klesajúci trend sa teda opakuje. Badáme postupný úbytok obyvateľstva v posledných rokoch a čo sa týka vekovej štruktúry obyvateľstva mesta možno ju všeobecne považovať za regresívnu.

3.3.2. Sídla, kultúrnohistorické hodnoty územia

V súčasnosti celý sídelný útvar tvorí pomerný jednotný celok samotných Vrábel' a MČ Dyčka a Horný Ohaj. Najstaršie dôkazy o osídlení Vrábel' pochádzajú už z obdobia neolitu (6000 - 2000 pred Kristom). Dôkazom toho sú objavené vykopávky v lokalite Zemný hrad (Fidvár), ktorý mal nesmierny význam počas tureckých nájazdov. Práve z hradu "Fidvár" sa odovzdávali signály ďalej na nitriansky a gýmešský hrad.

Prvá písomná zmienka o Vrábľoch (vtedajší "Verebel") sa datuje do roku 1265. Už v tomto období sa tu konali pravidelné trhy a od začiatku 15. storočia až do roku 1848 boli Vráble sídlom stolice predialistov ostrihomského arcibiskupstva. V 17. storočí vznikajú na území dnešných Vrábel' cechy mlynárov, mäsiarov, čižmárov a kožušníkov. Vtedajšie mesto malo skôr remeselný charakter ako poľnohospodárky. Neskorší, poľnohospodársky charakter si mesto udržalo až do prelomu 20. stor., kedy sa začína budovať aj priemyselné zázemie samotného mesta aj Žitavskej kotliny. Vo Vrábľoch bola najstaršia poštová stanica v Tekovskej župe. V rokoch 1787 - 1848 bolo v meste sídlo soľného úradu a skladu, z ktorého sa pravidelne zásobovala soľou väčšia časť Tekovskej, Nitrianskej a Novohradskej župy. Mesto si udržalo svoj poľnohospodársky charakter i na prelome 19. a 20. storočia. Medzi významné kultúrnohistorické pamiatky mesta patrí hlavne rímsko-katolícky kostol Preblahoslavenej Panny Márie. V podstate sa jedná o neorománska trojloďová bazilika postavená v rokoch 1898 - 1901. V rokoch 1993 a 1994 sa uskutočnila kompletná obnova interiéru a vonkajšej architektúry tohto pamiatkového objektu. Pred samotným kostolom sa. nachádza súsošie kalvárie, ktoré bolo postavené v roku 1768 v neskorobarokovom slohu. Pôvodne tu boli umiestnené sochy sv. Pavla a Petra, ktoré dnes stoja pred vstupnou bránou do kostola. Tieto sochy pochádzajú z Nitry.

Ďalej je potrebné zo sakrálnych stavieb spomenúť klasicistická kaplnka zasvätenú sv. Urbanovi - patrónovi a ochrancovi vinohradov, ktorá bola postavená vo vrábeľských vinohradoch v roku 1813. V roku 1765 bol v meste postavený miestnym zemepánom kaštieľ, ktorý v roku 1833 získal nový majiteľ - vrábeľský palatín Ladislav Boronkai. Tento dal počas svojej vlády nad panstvom kaštieľ" nadstaviť. V roku 1859 sa jeho majiteľom stáva ostrihomský arcibiskup, ktorý stavbu kaštieľa potreboval pre potreby farského úradu.

Po vzniku Československej republiky sa Vráble stali okresným mestom (a boli ním až do roku 1960). Po vzniku Slovenskej republiky sa Vráble dostali na územie, ktoré zabralo Maďarsko. Po II. svetovej vojne sa vybudovali priemyselné podniky ako TESLA, AUTOBRZDY. Od 1. januára 1975 boli k mestu pričlenené obce Dyčka a Horný Ohaj. V sedemdesiatych rokoch sa začala rozvíjať bytová výstavba a vznikli tiež sídliská Kaška, Lúky a Žitava.

Archeologické lokality územia

Okres Nitra patrí medzi územia s najbohatšími archeologickými nálezmi na Slovensku, čo je dané jeho priaznivou geografickou polohou a nepretržitým osídlením od praveku. Medzi významné lokality s archeologickými nálezmi patria aj Vráble – osídlenie v neolite, sídlisko volútovej kultúry, eneolitické s kanelovanou keramikou, opevnené sídlisko hatvanskej a maďarskej kultúry zo staršej doby bronzovej, kostrové hroby zo strednej doby bronzovej, sídlisko hallštattské a laténske, germánska osada z 2. a 4. storočia, slovanské sídlisko z 9. storočia

3.3.3. Doprava

Automobilová doprava

- Najvýznamnejšou cestnou dopravnou trasou je cesta I/51 Nitra – Levice, ktorá patrí medzi komunikácie vyššieho významu umožňujúce prepojenie medzi jednotlivými okresmi. V súčasnosti došlo k napojeniu cesty I/51 na rýchlostnú komunikáciu R1 (napojenie je medzi Nitrou a Veľkým Lapášom) čím došlo k priamemu dopravnému prepojeniu na cestnú sieť v smere východ– západ ktorá je súčasťou európskeho ťahu E571.

Neďaleko navrhovanej činnosti sa nachádza dopravný uzol št. cesty I/51 Nitra – Levice so št. cestou II/511 Nové Zámky – Vráble – Nová Ves nad Žitavou – Zlaté Moravce – Partizánske. Cesta II/511 je súbežná s riekou Žitavou a vedie západne od záujmového územia. Na predmetnej križovatke sa už aktuálne tvoria kolóny a čakacie časy sú neúnosné a križovatka je preťažená.

Železničná doprava

V blízkosti dotknutého územia je regionálna železničná trať č. 151 Šurany –Zlaté Moravce a nákladná železničná stanica Vráble.

3.3.4. Priemysel a poľnohospodárstvo

Priemysel

Priemyselný park vo Vrábľoch je prvý z priemyselných parkov na Slovensku. Veľký vplyv na vznik priemyselného parku vo Vrábľoch bola jestvujúca priemyselná zóna nachádzajúca sa v severnom okraji mesta Vráble ako aj dlhodobá história jestvovania a fungovania fabrík so zameraním na strojárstvo a elektroniku. V súčasnosti sa nachádza v priemyselnom parku viacero prevádzok ako napríklad:

- Kongsberg Automotive, s.r.o. - výroba radiacich systémov, radiacich veží, hlavíc, palivových trubiek, riadiacich káblov pre Peugeot, Renault, Audi
- Cesam, s.r.o. - výroba protipožiarnych výrobkov
- Heller Services, s.r.o. - výroba a montáž dielcov pre strojársky priemysel
- MIBA Steeltec, s.r.o. - vysekávanie oceľových lamiel, strojné obrábanie, laserové vypaľovanie, výroba nástrojov
- Masam, s. r. o. - výroba a brúsenie nástrojov a náradia, služby pre firmy v priemyselnom parku
- Semecs, s. r. o. - výroba a montáž elektronických riadiacich modulov
- Matador a.s. Vráble - výroba lisovaných dielov pre automobilový priemysel
- DEXIS SLOVAKIA s.r.o. – predaj ochranných pracovných pomôcok, prac. oblečenia a čistiacich hygienických prípravkov
- Dufrex, s.r.o. - výkup a spracovanie hrozna, výroba a predaj vína
- Švec a spol., s. r. o. – výroba nástrojárskych výrobkov, výrobkov z plechu, jednoúčelových strojov, ultrazvukové čistenie
- Tesgal – Holzapfel, s. r. o. – povrchová úprava kovov – zinkovanie, odmasťovanie, morenie, pasivácia, konzervácia súčiastok

a ďalšie spoločnosti zamerané predovšetkým na výrobu komponentov do automobilového priemyslu.

Poľnohospodárstvo

Mesto Vráble má dobré podmienky pre poľnohospodársku výrobu. Riešené územie bolo v minulosti využívané na intenzívne poľnohospodárstvo, ako veľkobloková orná pôda.

Z hľadiska poľnohospodárskej výroby má dominantné postavenie pestovanie obilnín (pšenice, jačmeňa), olejnín (repky, slnečnice) a špeciálnych plodín a krmovín (kukurica). Z ovocinárskej výroby sú zastúpené takmer všetky druhy ovocní, pričom niektoré sú tu na severnom okraji ich pestovania zaujímavého z hľadiska hospodársky významnej produkcie. V nedávnej dobe bol zaznamenaný skôr úbytok plôch ovocných sadov.

Najvýznamnejší podiel má pestovanie broskýň. Z hľadiska vinohradníckej produkcie možno hovoriť o významnej nitrianskej vinohradníckej oblasti, s potenciálne výbornou kvalitou produkovanej suroviny na výrobu kvalitatívne najvyšších tried vín.

V obci prevláda rastlinná výroba nad živočíšnou. Živočíšna výroba sa sústreďuje hlavne na chov hovädzieho dobytka, pričom zaznamenáva skôr klesajúcu tendenciu. Špecifické postavenie má lesná výroba, ktorá sa v záujmovom území prakticky nenachádza. Lesné porasty sú v podstate zredukované len na brehové porasty popri tokoch, s charakterom lužných lesov, prípadne topoľových monokultúr. Na exponovanejších miestach zohrávajú dôležitú úlohu nepôvodné agátové porasty.

Lesné hospodárstvo

Riešené územie sa nachádza mimo lesných pozemkov a do záujmového územia nezasahujú žiadne lesohospodárske aktivity.

3.3.5. Technická infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou

Z hľadiska vodohospodárskej bilancie nie je územie sebestačné. Zásobovanie obyvateľstva je prostredníctvom verejného vodovodu. Zdrojom vody pre Vráble je vodárenský zdroj Gabčíkovo. Mesto je zásobované z diaľkového vodovodu Nové Zámky – Vráble cez VDJ Vráble – Dyčka (2 x 4000 m^3) gravitačne potrubím DN500. Prívodným potrubím od vodojemu sa voda dopraví do mesta k spotrebiteľom cez rozvádzaciu vodovodnú sieť.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Mesto Vráble má vybudovaný systém verejnej kanalizačnej siete s vlastnou ČOV. V časti sídelného útvaru, kde nie je vybudovaná kanalizačná sieť sú splaškové odpadové vody z domácnosti zachytávané do žúmp.

Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto z pohľadu zásobovania obyvateľstva aj priemyselných objektov je plne zabezpečené z distribučných trafostaníc, ktoré sú napájané diaľkovými vzdušnými káblovými prípojkami.

Zásobovanie plynom

Mesto je prostredníctvom VTL prípojky a následne STL a NTL prípojok komplexne zásobovaná zemným plynom. Mesto je takmer 100% plynofikovaná, pričom je plyn v meste využívaný predovšetkým pre potreby bytovej zástavby.

3.3.6. Rekreácia a cestovný ruch

Pre cestovný ruch sú v meste a okolí pomerne vhodné podmienky. Vráble je miestom s niekoľkými atraktivitami z hľadiska cestovného ruchu, prevažne kultúrne a historické pamiatky, ale aj kultúrne a športové zariadenia a podujatia. Záujmové územie sa nachádza v rekreačno-krajinnom celku pozdĺž Žitavy, ktorý zahŕňa pás obcí medzi Žitavcami a Mlyňanmi, kde sú dobré podmienky pre vidiecky cestovný ruch (vinohradníctvo, vodné nádrže). V meste, i širšom území sa vyskytuje nedostatok ubytovacích možností. Nedostatočné sú aj stravovacie zariadenia či zariadenia na občerstvenie.

V Tesárskych Mlyňanoch je veľmi navštevované arborétum. Neďaleko mesta Vráble sa nachádza aj termálne kúpalisko Podhájska s liečivou vodou.

3.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Súčasný stav kvality životného prostredia dotknutého územia je výsledkom predovšetkým prírodných podmienok a antropogénnych vplyvov. Prírodné prvky prostredia Mesta Vráble sú zväčša antropogénne zmenené. Jednotlivé zložky životného prostredia sú v rámci Mesta Vráble a jej okolia ohrozované, pričom formy ovplyvňovania a znečisťovania jednotlivých zložiek životného prostredia sú charakterizované prvkami typickými pre urbanizované prostredie. Podľa environmentálnej regionalizácie Slovenska sa územie Mesta Vráble nachádza v Tribečskom regióne s mierne narušeným prostredím.

Mapa: Regióny environmentálnej kvality

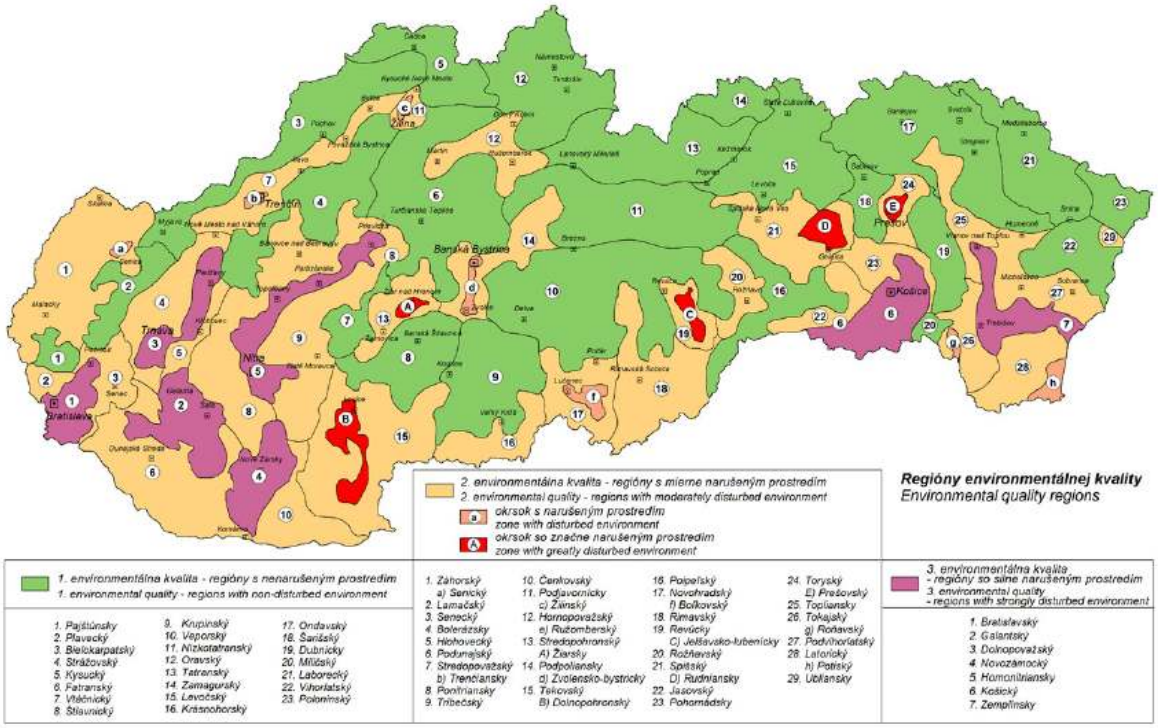

Zdroj: https://enviroportal.sk

K najväčším zdrojom znečistenia v záujmovom území možno zaradiť sídlo ako také (obytné objekty, služby miestneho charakteru a iné zariadenia, ktoré produkujú emisie, odpady a pod.), prvky technickej a dopravnej infraštruktúry a poľnohospodársku činnosť. Zdroje znečistenia možno deliť podľa spôsobu pôsobenia na plošné, líniové, bodové a tiež podľa druhu kontaminantov. Vždy ide o kombináciu spôsobu pôsobenia a druhu látok škodlivo pôsobiacich najmä na pôdu, ovzdušie, povrchové a podzemné vody. Plošné pôsobenie spôsobuje najmä aplikácia rôznych ochranných látok a živín a tiež emitovanie hluku, znečisťujúcich látok s diaľkovým prenosom v ovzduší a povrchovými a podzemnými vodami. Líniové znečistenie spôsobujú úniky alebo splachy kontaminantov do povrchových tokov, ako aj prvky technickej a dopravnej infraštruktúry. Bodové znečistenie spôsobujú jednotlivé prevádzky, havárie, poľnohospodárska činnosť, skládky odpadov a určité prvky dopravnej a technickej infraštruktúry.

Analýzou súčasného stavu životného prostredia so zreteľom na negatívne dôsledky znehodnocovania životného prostredia a na ťažiskové problémy životného prostredia podľa jednotlivých zložiek sa vymedzili 5 tried ŽP:

1. trieda prostredie vysokej úrovne - je to územie, ktoré má hygienicky vhodné podmienky pohody, je esteticky a krajinársky hodnotné, nedevastované civilizačnými zásahmi, prevláda pôvodný charakter krajiny. Na sledovanom území nie je možné do tejto kategórie zaradiť takmer žiadnu lokalitu, alebo segment krajiny.
2. trieda prostredie vyhovujúce - podmienky pohody sú na nižšej úrovni, ale je to územie esteticky a krajinársky hodnotné, výrazne nie je ovplyvňované negatívnymi vplyvmi civilizačných zásahov, i keď sú tu už určité negatívne vplyvy, ktoré však nepôsobia negatívne na pohodu obyvateľov a sú prakticky zanedbateľné. Sú to najmä územia s vyšším podielom nelesnej stromovej a krovitej vegetácie, trvalými trávnymi plochami, zachovalé brehové porasty, v určitom zmysle slova aj územia s poľnohospodárskou pôdou.
3. trieda prostredie rozporné - má čiastočne hygienicky nevhodné prostredie s miernymi prekračovaním niektorých hygienických štandardov. Miestami sú tu určité negatívne vplyvy civilizačných zásahov. Na území sú do tejto triedy začlenené menšie územia v okolí hospodárskych dvorov.
4. trieda prostredie narušené - je to územie, kde sú prekračované viaceré hygienické štandardy (resp. jeden výrazne) s negatívnymi vplyvmi civilizačných faktorov. V tejto triede sú zaradené:
    a) širšie okolie mesta Vráble, t.j. územie zasiahnuté zvýšenými imisnými hodnotami viacerých druhov exhalátov, územie zaťažené veľkými skládkami a veľkým znečistením vody v povrchových tokoch,
    b) územie v okolí rieky Žitavy - IV. trieda čistoty toku,
    c) územie využívané pre účel skládkovania odpadu.
5. trieda prostredie silne narušené - je to územie, kde sú vysoko prekračované hygienické štandardy so silnými negatívnymi vplyvmi civilizačných faktorov s nízkou úrovňou pohody.

3.4.1. Ovzdušie

V súčasnom období sledované územie mesta patrí medzi územia s mierne znečisteným ovzduším. Ovzdušie je znečisťované v prevažnej miere popolčekom, oxidom siričitým a prachom, pričom vyššie emisné koncentrácie týchto znečisťujúcich látok sú typické najmä pre intravilán mesta Vráble. Na celkových emisiách majú hlavný podiel plynné exhaláty, pričom sa na nich v rozhodujúcej miere podieľa aj cestná doprava.

Na znečisťovaní ovzdušia záujmového územia zo stacionárnych zdrojov sa v minulosti podieľali predovšetkým energetické zdroje väčších priemyselných podnikov, centrálne tepelné zdroje sídlisk a tepelné kotolne. Štruktúra zdrojov znečisťovania sa v uplynulom období pozmenila, v súčasnosti sa znižuje rozsah znečistenia z energetiky (plynofikácia kotolní, diverzifikácia tepelných zdrojov) a pribúdajú zdroje znečistenia z výroby (tzv. technologické zdroje).

Vo Vrábľoch sa nachádza niekoľko stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia, celková kvalita ovzdušia je napriek tomu dobrá.

Tabuľka: Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Nitra v rokoch 2003 až 2013 (t/rok).

Rok	SO_2 (t)	NO_2 (t)	CO (t)	TZL (t)	TOC (t)
2003	33,48	738,68	899,20	128,28	142,01
2004	24,36	1 394,99	1 047,63	139,61	124,15
2005	21,71	1 072,25	1 353,49	160,66	100,55
2006	25,18	983,96	1 325,25	85,62	107,77
2007	15,19	503,24	952,92	48,22	100,48
2008	12,71	801,62	2 193,87	57,38	106,10
2009	9,75	630,49	2 198,90	43,01	75,82
2010	9,63	483,93	1 979,70	51,67	144,24
2011	19,15	743,46	1 776,76	49,97	203,25
2012	38,28	148,55	768,34	42,76	141,00
2013	45,25	151,27	899,28	44,86	135,60

Zdroj: NEIS, 2015

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor ochrany ovzdušia, na základe § 7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z.z. uverejňuje zoznam jednotlivých skupín zón a aglomerácií.

Na základe výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia, MŽP SR zaradilo celý Nitriansky kraj do 1. skupiny zón a aglomerácií, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami vyššia ako limitná hodnota, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerancie, ak je určená. Ak ide o znečistenie ovzdušia ozónom, v prvej skupine sú aglomerácie a zóny, v ktorých je koncentrácia ozónu vyššia ako cieľová hodnota pre ozón. Nitriansky kraj patrí do tejto skupiny úrovňou znečistenia PM10 a ozónu.

Tretia skupina uvádzanej klasifikácie predstavuje zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia znečisťujúcimi látkami pod limitnými hodnotami. Ak ide o znečistenie ovzdušia ozónom v tretej skupine, sú aglomerácie a zóny, v ktorých je koncentrácia ozónu nižšia ako dlhodobý cieľ pre ozón. Nitriansky kraj je zaradený do tejto skupiny kvôli prekročeniu limitných hodnôt: oxid siričitý, oxid dusičitý, olovo, oxid uhoľnatý a benzén.

3.4.2. Hluk

Hlavným zdrojom hluku v území je doprava, menej priemyselné prevádzky. Zvýšená hladina hluku je dokumentovaná najmä pozdĺž hlavných tranzitných komunikácií – cesty I/51 a II/511. Železničná doprava predstavuje menší podiel (vzhľadom na

intenzitu prepravy) v intenzite hlučnosti a jej pôsobenie sa sústreďuje do najbližšieho okolia železničnej trate.

Priamo v posudzovanom území sa v súčasnosti zdroje hluku nenachádzajú, v okolí sa nachádzajú technologické zdroje hluku z cesty I/51 a priemyselných podnikov jednak umiestnených za uvedenou cestou prvej triedy a v priemyselnom parku Vráble.

3.4.3. Biota

Ohrozené biotopy v širšom území sú identické so zachovanými pôvodnými resp. relatívne pôvodnými biotopmi. Sú zredukované na línie pri odvodňovacom kanáli a pri ceste do Horného Ohaja. Ohrozujúcou činnosťou je v súčasnosti poľnohospodárska výroba s používaním biocídov a mechanické atakovanie drevín. Na poškodení biotopov tu imisie nezohrávajú výraznú úlohu.

Významným zdevastovaným biotopom je regulovaný tok Žitavy, ktorý začína severovýchodne cca 2 km vzdušnou čiarou od dotknutého územia a pokračuje cez mesto Vráble.

Už sám charakter záujmového územia ako urbanizovanej krajiny, doprava a iné prejavy antropogénnych aktivít, nedávajú predpoklad existencie územne kvalitnej biote.

3.4.4. Voda

Kvalita povrchových vôd na území Slovenska je dlhodobo nepriaznivá. Hodnotenie kvality povrchových vôd sa v súlade s § 4a, ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vykonáva v povodiach, čiastkových povodiach a v útvaroch povrchových vôd. Porovnanie - súlad/nesúlad s hodnotami uvedenými v nariadení vlády č. 269/2010 Z. z. hovorí o vyhovujúcej/nevyhovujúcej kvalite vody a v prípade negatívneho výsledku indikuje potrebu realizácie opatrení. Kvalita povrchových vôd sa hodnotí v každom mieste monitorovania vo vzťahu k všeobecným požiadavkám na kvalitu povrchových vôd. Kvalita vody rieky Žitava je ovplyvňovaná hlavne komunálnymi odpadovými vodami zo Zlatých Moraviec a Vrábľov. Kvalita vody v rieke Žitava býva pozorovaná v stanici Hul. Na základe doterajších pozorovaní možno konštatovať , že všetky zisťované limity na základe nariadenia vlády boli prekročené . Najvýraznejší podiel na tejto situácie má hlavne celý rad zdrojov znečistenia nad samotným mestom Vráble.

Kvalita podzemných vôd v záujmovom území nie je dobrá, hlavne z hľadiska hygienicko - epidemiologického boli podzemné vody hodnotené v mnohých prípadoch ako nevhodné. Vzhľadom ku skutočnosti, že v širšej oblasti je vysoká priemyselná a poľnohospodárska činnosť, čo sa významne odráža aj na chemizme vôd, v záujmovej oblasti pretrváva zhoršený stav podzemných vôd. Najvýraznejším vplyvom na zhoršenú kvalitu podzemných vôd je vplyv poľnohospodárstva a priemyslu. Pri doteraz realizovaných prieskumoch bola zistená kontaminácia ťažkými kovmi.

3.4.5. Pôda

Relatívne rozšírenou degradáciou je zhutnenie pôd, v okolí Vrábeľ sú naň náchylné najmä hnedozeme luvizemné s málo priepustným podorničím v pahorkatine a fluvizeme glejové ťažké na nive Žitavy.

Oblasť mesta Vrábel a jeho okolia sa z hľadiska kontaminácie pôd nachádza v území s nízkym obsahom rizikových látok, ktoré sú sledované v celoštátnom monitoringu pôd (VUPOP Bratislava).

Obsah väčšiny rizikových látok – Cd, Pb, Cr, Ni, Cu, Zn – je pod hygienickými limitmi, nebol zaznamenaný ani zvýšený obsah polycyklických aromatických uhľovodíkov, chlórovaných uhľovodíkov a ropného znečistenia.

Vzhľadom na charakter využitia územia sa kontaminácia v záujmovom území navrhovanej činnosti neočakáva.

V riešenom území, resp. priamo dotknutom území neboli robené podrobnejšie prieskumy kvality pôdy z hľadiska jej možnej kontaminácie. Vzhľadom na lokalizáciu areálu a zabezpečenie navrhovanej činnosti sa výraznejšia kontaminácia pôd ani neočakáva, výskyt starých záťaží vo forme významnej kontaminácie pôdy, vyžadujúcej sanačné opatrenia sa vylučuje.

3.4.6. Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov: ekonomickej a sociálnej situácie, výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotníckej starostlivosti a v neposlednom rade aj kvality životného prostredia.
Nekoordinovaná a nesystémová exploatácia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy a tiež dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobujú prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca, ktorý končí u človeka. K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov i celková zastaranosť technológií a infraštruktúry.

Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie.

V Nitrianskom kraji nedosiahla pôrodnosť v období 1998-2002 ani celoslovenský priemer. Okres Nitra dosahuje v rámci kraja najvyššiu strednú dĺžku života mužov (69,5 rokov) a najnižšiu mieru úmrtnosti (pod hranicou celoslovenského priemeru). Kraj prekračuje slovenský priemer takmer vo všetkých ochoreniach, pričom prvenstvo dosahuje v úmrtnosti na nádorové ochorenia, na ochorenia tráviacej a dýchacej sústavy, na cievne choroby mozgu i na vonkajšie príčiny.
V poslednom období je zaznamenaný rapídny nárast alergií: sezónnej i celoročnej alergickej rinitídy, bronchiálnej astmy, dermorespiračného syndrómu a potravinovej alergie.

Výpovedným ukazovateľom úrovne pracovných podmienok sú aj choroby z povolania. Ich faktická výpovedná hodnota značne poklesla vzhľadom na zmenený systém diagnostikovania, zánik bývalej siete závodných zdravotníckych zariadení a služieb, zánik mnohých priemyselných podnikov aj so zánikom evidencie a kontroly pracovníkov exponovaných negatívnym faktorom v pracovnom prostredí a nedostatočné zabezpečenie potrebných preventívnych lekárskych prehliadok pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce. V roku 2002 bolo v Nitrianskom kraji priznaných 11 chorôb z povolania, najčastejšie sa vyskytovalo ochorenie z JNDZ (jednostranné nadmerné dlhodobé zaťaženie). V počte priznaných chorôb z povolania predstihli ochorenia z JNDZ a vibrácií trichofýcie a poškodenia sluchu. Je zrejmý trend, ktorý jednoznačne smeruje od pôsobenia klasických škodlivín k faktorom pracovného prostredia v zmysle nevhodného usporiadania pracovných miest, ergonomických

nedostatkov, k neuropsychickej záťaži a ostatným nešpecifickým faktorom pracovného prostredia.

Stav fyzického, psychického a sociálneho zdravia však ovplyvňuje veľa determinujúcich činiteľov.

Súvislosti medzi zhoršujúcim sa zdravím a úmrtnosťou a stúpajúcim znečistením životného prostredia nie je síce priama, ale dlhodobé pôsobenie škodlivín v ovzduší, vo vodách a v potravinách sa dokázateľne prejavuje u vnímavejšej populácie – detí, starších osôb a gravidných žien. Pôsobením škodlivín sa znižuje obranyschopnosť organizmu, zvyšuje sa chorobnosť, urýchľujú sa degeneratívne pochody a proces starnutia populácie so skracovaním dĺžky života. Na zdravie človeka vplýva, okrem bezprostredného životného prostredia, aj celý rad faktorov subjektívnej povahy, ako sú medziľudské vzťahy, stravovacie návyky, fajčenie, alkoholizmus, celkový spôsob života, sociálna úroveň a ďalšie významné vplyvy vrátane zneužívania drog a liečiv. Významný vplyv má tiež zníženie pohybu, nedostatok biologicky významných zložiek vo výžive, ale aj dedičné príčiny a iné. Zvyšuje sa predpoklad výskytu najmä civilizačných ochorení.

Dnes možno konštatovať, že aktuálne znečisťovanie zložiek životného prostredia, najmä vôd a ovzdušia, zďaleka nedosahuje intenzitu spred 10-40 rokov. Zlepšenie situácie naznačujú realizované alebo pripravované projekty v oblasti ochrany ovzdušia a zásobovania pitnou vodou, ktoré sa objavujú najmä v strategických dokumentoch územného plánovania.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

4.1. Požiadavky na vstupy

4.1.1. Záber pôdy

Navrhovaná činnosť je umiestnená na území Nitrianskeho kraja, v okrese Nitre, v okrajovej časti mesta Vráble, v k. ú. Vráble. Podľa vymedzeného územia sa navrhovaná (posudzovaná) lokalita nachádza mimo zastavaného územia mesta Vráble. Jedná sa o nasledovné parcely v k.ú. Vráble: 4793/1, 4999, 5000 až 5020, 5037/2, 5038 až 5041 (extravilán). Realizácia navrhovanej činnosti si vyžiada trvalý záber pôdy v súlade so súhlasom orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy s perspektívnym záberom poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery. Celkový predpokladaný trvalý záber poľnohospodárskej pôdy je cca 18 768 m^2. Nároky na zábery lesných pozemkov nie sú.

4.1.2. Spotreba vody

Navrhovaný areál bude napojený na jestvujúci verejný vodovod, napojenie rieši časť projektovej dokumentácie SO 300 Vodovod. Navrhovaný areál bude zásobovaný pitnou vodovou pomocou navrhovanej vodovodnej prípojky DN80, ktorá bude napojená na verejný vodovod prechádzajúci areálom investora. Vodovodná prípojka bude privedená do vodomernej šachty, kde bude osadený fakturačný vodomer. Z vodomernej šachty bude vedený areálový vodovod do navrhovaného objektu. Zásobovanie požiarnou vodou bude riešené v zmysle požiadavky požiarnej ochrany.

Výpočet spotreby vody

Predpokladaný počet zamestnancov: 40 osoby x 60 $l.osoba^{-1}.deň^{-1}$ = 2 400 $l.d^{-1}$
Predpokladaný počet návštevníkov: 3000 osoby x 5 $l.osoba^{-1}.deň^{-1}$ = 15 000 $l.d^{-1}$
Autoumyváreň počet automobilov: 100 áut x 200 $l.auto^{-1}.deň^{-1}$ = 20 000 $l.d^{-1}$

-priemerná denná potreba vody
Q_p = (2400 + 15 000 +20 000) = 37 400 l/deň

-maximálna denná potreba vody
Q_m = 48 620 l/deň

-maximálna hodinová potreba vody
Q_h = 5 834,4 l/hod = 1,62 l/s

-ročná potreba vody
Q_{rok} = 13 090 m^3

Presná potreba vody bude uvedená v ďalšom stupni projektovej dokumentácie v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

4.1.3. Elektrická energia

Areál obchodného centra Žitavia bude napojený NN prípojkou z NN rozvádzča novej trafostanice TS ZDS kiosk, ktorá bude umiestnená za Hosťovským potokom. V tejto trafostanici bude umiestnené 1x trafo o výkone 630 kVA.

Odhadovaná ročná spotreba elektrickej energie bude cca 2 300 MWh/rok. Prípojku slaboprúdu vybuduje budúci prevádzkovateľ slaboprúdových rozvodov, s ktorým majiteľ obchodného centra uzavrie zmluvu. V tomto štádiu projektovej prípravy budúci prevádzkovateľ ešte nie je známy. Presný popis a charakteristika uvedených elektrických rozvodov vrátane trafostanice bude popísaný v projekte pre územné a stavebné povolenie.

4.1.4. Plyn

Nákupné centrum bude napojené prípojkou plynu DN 80 z STL plynovodu PE D225, ktorý prechádza juhozápadnou časťou areálu obchodného centra. Presný výpočet spotreby plynu bude posúdený v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Bilancie spotreby plynu

Predpokladaná hodinová spotreba plynu	50 m^3/hod
Ročná spotreba plynu	88 500 m^3/rok

4.1.5. Doprava

Predmetné riešené územie bude dopravne napojené na križovatku štátnej cesty č. I/51 v smere z Nitry do Vrábel so štátnou cestou č. II/511 a tokom rieky Žitava. Navrhuje sa prestavba križovatky ciest I/51 a II/511 smerom na Zlaté Moravce, ktorá bude ako štandardná turbookružná križovatka s vonkajším priemerom D = 60 m. Na ramenách križovatky od Nitry a Levíc (cesta I/51) sú navrhované dva pruhy na vjazde a výjazde a pred vjazdom je jeden pruh na okruhu. Na ramene križovatky od Zlatých Moraviec (cesta II/511) sú navrhnuté dva pruhy na vjazde a jeden pruh na výjazde. Pred vjazdom sú dva pruhy na okruhu. Na ramene od nákupného centra Žitavia je navrhnutý jeden pruh na vjazde a výjazde a pred vjazdom sú dva pruhy na okruhu.

Zmenou stavebno-technického usporiadania križovatiek sa križovatky v meste Vráble stanú kapacitnejšie, bude zabezpečená lepšia plynulosť prejazdov a bezpečnosť cestnej premávky a to hlavne na križovatke ciest I/51 a II/511 smerom na Zlaté Moravce, na ktorú sa plánuje napojiť novovznikajúca výstavba v území.

Pre potreby statickej dopravy sa uvažuje s vybudovaním 176 parkovacích státí. V rámci Nákupného centra Žitavia Vráble sa uvažuje aj s vybudovaním 3 autobusových zastávok pre miestnu, prímestskú a medzimestskú autobusovú dopravu, ktoré budú môcť využívať nielen návštevníci obchodného centra, ale aj zamestnanci náprotivného priemyselného parku. Autobusové zástavky budú vybavené troma krytými typovými čakacími búdkami s kvalitným designom od renomovaného výrobcu takýchto zariadení.

4.1.6. Nároky na pracovné sily

Počas výstavby - počet pracovníkov počas výstavby navrhovanej činnosti bude závisieť od druhu práve vykonávaných prác. Okrem počtu pracovníkov sa bude meniť aj ich profesné zameranie.

Počas prevádzky - presný počet zamestnancov na zabezpečenie budúcej prevádzky navrhovaného areálu s občianskou vybavenosťou bude zrejmý po naplnení kapacity obchodného centra jednotlivými nájomcami.

4.2. Údaje o výstupoch

4.2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

Počas výstavby: Pri stavebných prácach najmä v počiatočnej fáze dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti spôsobenej činnosťou stavebných mechanizmov. Súčasne dôjde aj k nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší na stavenisku a na trase prístupových ciest. Tento vplyv výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia, bude krátkodobý a nepravidelný. V širšom meradle sa vplyv týchto prác neprejaví.

Počas prevádzky: Miera znečistenia ovzdušia z mobilných zdrojov - areálovej dopravy bude iba zanedbateľná, málo ovplyvnení kvalitu ovzdušia v danom regióne. Vplyvy daného zámeru na ovzdušie hodnotíme ako málo významné. Významnosť sa môže zvýšiť v čase nevhodných rozptylových podmienok pri spolupôsobení emisií z lokálnych aj regionálnych stacionárnych ako aj mobilných zdrojov. Pri takýchto situáciách však bude príspevok daného zámeru na celkovú emisnú situáciu iba minimálny. Emisie z energetických zdrojov budú spĺňať platné emisné limity. Navrhovaná činnosť v kumulatívnom a synergickom merítku (existujúce znečistenie ovzdušia, znečistenie ovzdušia z realizácie navrhovanej činnosti a z dopravy súvisiacou s realizáciou navrhovanej činnosti) bude spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia.

Čerpacia stanica pohonných látok „OLIVA“, ktorá doplní ponuku služieb areálu s občianskou vybavenosťou obchodu a služieb, bude zahŕňať skladovanie a predaj organických kvapalín a to automobilového benzínu, motorovej nafty. Benzín a nafta budú skladované v podzemných nádržiach. V území vznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia (čerpacia stanica) kategorizovaného podľa prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov ako: 4 Chemický priemysel, 4.40 Čerpacie stanice benzínu podľa projektovaného ročného obratu alebo skutočného ročného obratu v m^3/rok: ≥ 100 m^3 za rok, teda stredný zdroj znečisťovania ovzdušia. Tento stredný zdroj znečisťovania ovzdušia je navrhnutý tak, aby spĺňal emisné limity a požiadavky na rozptyl emisií znečisťujúcich látok určené vyhláškou MŽP SR č. 410/2012 Z.z. Pre obmedzovanie emisií organických látok z čerpania a stáčania benzínov do ovzdušia bude na technológii ČS PHM inštalovaný systém rekuperácie I. stupňa a II. stupňa.

4.2.2. Odpadové vody

Kanalizácia bude delená na dažďovú a splaškovú kanalizáciu. Dažďová kanalizácia bude z celej plochy areálu nákupného centra zvedená cez lapoly do retenčných nádrží, odkiaľ bude zásobovať recipient na závlahovú vodu a zvyšok bude postupne vsakovať do podložia. Splašková kanalizácia bude odvedená do splaškovej kanalizácie mesta Vráble, ktorá končí v miestnej ČOV.

Množstvo splaškových vôd

Priemerný denný prietok splaškových vôd:

Q_p = 37,4 m^3/deň

Priemerný hodinový prietok splaškových vôd:

Q_{s24}= Q_{sd} / 24 = 1,56 m^3/h

Maximálny hodinový prietok splaškových vôd:

$Q_{s,max}$= k_{max} x Q_{s24} = 6,86 m^3/h = **1,9 l/s**

Ročná spotreba splaškových vôd:

Q_{rok}= 13 090 m^3

Bilancia dažďových vôd

Strechy, spevnené plochy cca 17 000 m^2	
odtokový súčiniteľ Φ	spriemerovaný 0,9
intenzita prívalového dažďa i_{15}	197 $1.s^{-1}.ha^{-1}$
periodicita.....	0.2
Ročný úhrn zrážok v danej lokalite.....	660 $mm.rok^{-1}$

Výpočtový prietok dažďových vôd počas prívalového 15-minútového dažďa:

$Q_d = \sum(q \cdot \psi_i \cdot S_i)$ **= 319,14 $l.s^{-1}$**

Výpočtový množstvo dažďových vôd za rok

$Q_d = \sum(660 \cdot \psi_i \cdot S_i)$ = **10 692 m^3 /rok**

4.2.3. Odpady

Počas hrubých terénnych úprav riešeného územia dôjde k navýšenie celkovej nivelety stavebného pozemku. Dôvodom zvýšenia nivelety je ochrana územia budúceho nákupného centra pred zaplavením, v prípade povodní na rieke Žitava a Hosťovskom potoku. Pred hrubými terénnymi úpravami z dotknutých pozemkov sa odstráni ornica. Hrubé terénne úpravy budú realizované zeminou o celkovom predpokladanom objeme 24 903 m^3 z výkopových prác. Po ukončení hrubých terénnych úprav bude možné prikročiť k plánovaným prekládkam inžinierskych sietí.

Počas prekládky vzdušného vedenia VN 22 kV vznikne demontovaný materiál, ktorý je majetkom Západoslovenskej distribučnej a. s a bude odvezený na príslušnú Správa energetických zariadení Stred, kde sa roztriedi a určí spôsob jeho ďalšieho použitia, prípadného zužitkovania cez sieť zberných surovín.

Odpad, ktorý vznikne počas stavebných prác nie je možné v súčasnosti presne kvantifikovať. Odpad interného charakteru bez obsahu nebezpečných látok (zmes betónu, tehál, káble, železo, drevo vyťažená zemina a kamene) bude likvidovaný v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Po ukončení výstavby investičného zámeru, vybraný dodávateľ, v spolupráci s investorom stavby, predloží na príslušný orgán št. správy, ku každému kolaudačnému konaniu, evidenciu odpadov zo stavby a doklady o ich zneškodnení a zmluvu na odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu. Počas nakladania s odpadmi bude dodávateľ stavby rešpektovať a ako pôvodca odpadu dodržiavať ustanovenie zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tabuľka: Predpokladané odpady vznikajúce počas výstavby

kód odpadu	názov	kategória
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 01 01	betón	O
17 01 02	tehly	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, obkladačiek a keramiky	O
17 02 01	drevo	O
17 02 02	sklo	O
17 02 03	plasty	O
17 03 01	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 06 04	izolačné materiály iné	O
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Počas prevádzky bude vznikať odpad kategórie „O“ aj kategórie „N“. Všetky odpady budú zhromažďované vo vymedzenom priestore vo vhodných, príp. predpísaných nádobách a oddelene podľa druhov odpadov. Osobitne budú zhromažďované nebezpečné odpady. Odpady budú zneškodňované oprávnenou organizáciou, v súlade s požiadavkami právnych predpisov v odpadovom hospodárstve.

Priestor na zhromažďovanie odpadov bude prevádzkovaný tak aby nemohlo dôjsť k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie a poškodení hmotného majetku. .

Nebezpečné odpady – ich zneškodnenie vykoná oprávnená organizácia, ktorá bude vybraná na základe výberového konania. Táto predloží rozhodnutia orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve platné v čase realizácie stavby a doklad o spôsobe zneškodnenia a mieste uloženia nebezpečného odpadu.

Niektoré odpady, napr. z údržby ORL, lapača tukov, nebudú zhromažďované, ale priamo odvážané do zariadenia oprávneného pre nakladanie s nimi. Zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov sa bude vykonávať len organizáciami, ktoré majú oprávnenie na výkon tejto činnosti v súlade so zákonom o odpadoch. O druhoch a množstvách vzniknutých odpadov a nakladaní s nimi sa bude v zmysle zákona o odpadoch viesť a uchovávať evidencia a ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

Nakladanie s odpadmi v súvislosti s prevádzkou zámeru bude riešené v súlade s platnou legislatívou SR a so smernicami a nariadením Mestského úradu.

Množstvo vzniknutých odpadov bude predmetom vyššieho stupňa projektovej dokumentácie.

Tabuľka: Predpokladané odpady, ktoré môžu vzniknúť počas prevádzky navrhovanej činnosti

kód odpadu	názov	kategória
13 05 01	tuhé látky z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody	N
13 05 02	kaly z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 06	olej z odlučovačov olejov z vody	N
13 05 07	voda obsahujúca olej z odlučovačov oleja z vody	N
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 06	zmiešané obaly	O
15 01 07	obaly zo skla	O
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
16 02 13	vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 160209 až 160212	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 02	sklo	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	O
20 03 06	odpad z čistenia kanalizácie	O
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N
20 01 39	plasty	O

4.2.4. Zdroje hluku

Počas výstavby - Dôjde k malému navýšeniu hluku z pracovných mechanizmov a dopravy stavebných mechanizmov. Tento jav je ale prechodný.

Počas prevádzky - Nové mobilné zdroje hluku, ktoré sa očakávajú v súvislosti s prevádzkou budú produkovať nepravidelné hlukové. V prevádzke navrhovaného areálu s občianskou vybavenosťou obchodu a služieb zdrojmi hluku, okrem cestnej dopravy, budú:

- vzduchotechnické zariadenia „obchodnej galérie“. Hluk z nich bude minimalizovaný použitím zariadení s nízkou hlučnosťou, ich situovaním, osadením tlmičov hluku
- technológie ČS PHM – výdajný stojan pohonných látok a kompresor – hustič pneumatík
- technológia umývania automobilov
- komunálny hluk (komunikácia ľudí).

V rámci prevádzky navrhovanej činnosti bude potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z.

ktorou sa ustanovujú podrobnosti prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

4.2.5. Zdroje vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu

Zrealizovaním navrhovanej zmeny nevzniknú nové zdroje žiarenia a tepla. Šírenie zápachu v takom rozsahu a koncentráciách, že by dochádzalo k ovplyvňovaniu pohody obyvateľov v najbližšom okolí nepredpokladáme, nakoľko sa lokalita z hľadiska rozptylu znečisťujúcich látok vyznačuje značnou veternosťou počas celého roka a bez výraznejších inverzných javov spomaľujúcich prúdenie vzdušných hmôt.

4.2.6. Vyvolané investície

Vyvolanými investíciami budú stavebné objekty riešené v rámci navrhovanej činnosti „Nákupné centrum Žitavia a doplnkové služby“:

- Prekládka vzdušného vedenia VN 22 kV
- Bloková trafostanica 1000 kVA
- Prekládky vodovodov
- Prekládky plynovodov
- Prekládka 2x kablovodu DK5RP1.3, DK19RP1.3 Slovak Telekom
- Prekládka SLB Orange
- Zvýšenie ľavobrežnej hrádze Hosťovského potoka
- Hrubé terénne úpravy

Ďalšie možné vyvolané investície môžu vyvstať z výsledkov posudzovania. V tejto etape však navrhovateľ žiadne iné, okrem vyššie popísaných nepredpokladá.

4.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

4.3.1. Vplyv na horninové prostredie a reliéf

V území výstavby ani v jeho bezprostrednom okolí sa nenachádzajú prieskumné územia, ložiská nerastných surovín. Nie je tu evidované vyhlásené ani navrhované chránené ložiskové územie, ani dobývací priestor.

Vplyv navrhovanej činnosti na horninové podložie predstavuje pri výstavbe hrubé terénne úpravy a zvýšenie ľavobrežnej hrádze Hosťovského potoka a výkopové práce pre zakladanie stavebných objektov. Presná bilancia výkopových prác bude spresnená v ďalšej etape prípravy projektovej dokumentácie. Tieto vplyvy budú výrazné a trvalé.

Pri prevádzke sa vplyvy navrhovaného objektu na horninové prostredie nepredpokladajú.

Vplyv realizácie zámeru na nerastné suroviny a ich ložiská je vylúčený. Realizácia navrhovanej činnosti preto nebude predstavovať negatívny impakt z tohto hľadiska.

S výkopovými prácami počas výstavby bude súvisieť aj vplyv na georeliéf. Bude spočívať v zásahu do súčasnej konfigurácie reliéfu, v zmene súčasného priebehu terénu. Vplyvy na georeliéf budú výrazné a trvalé. Počas prevádzky sa s vplyvmi na georeliéf

nepočíta. Negatívne ovplyvnenie geodynamických javov či narušenie širších geomorfologických pomerov sa nepredpokladá.

4.3.2. Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Navrhovaná výstavba neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého areálu ani záujmového územia, nebude mať vplyv na kvalitatívno-kvantitatívne pomery podzemných vôd. Nevhodný technický stav stavebných zariadení a dopravných mechanizmov resp. havária, ako aj používanie rôznych znečisťujúcich látok pri výstavbe (aplikácia penetračných náterov, dopĺňanie PHM), môžu byť potenciálnym zdrojom kontaminácie povrchových vrstiev horninového prostredia. K znečisteniu podzemných vôd by mohlo dôjsť iba v prípade, ak by havarijný únik znečisťujúcich látok nebol dostatočne rýchlo a účinne vykonaný. Zaistením dobrého technického stavu stavebných zariadení a mechanizmov bude riziko možnej kontaminácie horninového prostredia počas výstavby eliminované. Prípadný únik látok ropného charakteru, resp. iných znečisťujúcich látok pri výstavbe, možno odstrániť v súlade s predpismi odpadového hospodárstva.

Pri normálnom prevádzkovom režime navrhovaná činnosť nebude mať negatívne vplyvy na podzemnú vodu, vplyvy na povrchovú vodu hodnotíme ako málo významné. Splaškové a dažďové vody počas prevádzky navrhovaného objektu budú odvedené do kanalizačnej siete. Zrážková voda z povrchového odtoku bude odvádzaná cez uličné vpusty do dažďovej kanalizácie. Povrchová voda z parkovísk bude pred zaústením do kanalizácie prečistená v odlučovači ropných látok.

Motorové palivá predávané na ČS PHM, činidlá používané na čistenie vody z umývania automobilov v autoumyvárni, predstavujú v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. znečisťujúce látky, ktoré sú schopné spôsobiť znečistenie. I ich úniky môžu spôsobiť kontamináciu pôdy, horninového prostredia a prírodných vôd. Pri navrhovaní týchto objektov, bola táto skutočnosť rešpektovaná, návrh zahŕňa nasledovné opatrenia:

- Nádrže na PHM budú dvojplášťové s trvalou kontrolou tesnosti.
- Preplneniu nádrží motorovými palivami pri stáčaní zabráni plavákový ventil, ktorý pri dosiahnutí maximálnej hladiny uzatvorí prítok média.
- Stáčanie motorových palív z autocisterny do uskladňovacích nádrží a plnenie do automobilov zákazníkmi sa vykonáva na prestrešenej manipulačnej ploche, ktorá bude izolovaná hydroizoláciou proti prestupu ropným produktom.
- Priestor manipulačnej plochy bude prestrešený a odvodnený do havarijnej nádrže.
- Stáčacia šachta, armatúrne šachty nádrží, prepojovacia šachta a šachty pod výdajnými stojanmi sú vyrobené ako nepriepustné.
- Výdajne stojany budú vybavené STOP pištoľami s bezpečnostným uzáverom, ktorý pri vypadnutí pištole na zem alebo počas plnenia nádrže vozidla, ak hladina v nádrži vozidla dosiahne ústia pištole, túto automaticky uzatvorí.
- Technologické rozvody sú dvojplášťové s trvalou kontrolou tesnosti.
- Podlaha autoumyvárne je riešená z prefabrikovaných panelov odizolovaná proti prenikaniu ropných látok. Priemyselné – technologické vody po umývaní automobilov sa prečistia v sedimentačnej nádrži na zachytenie hrubých nečistôt, potom v ORL, odkiaľ budú odvádzané kanalizačnou prípojkou do areálovej splaškovej kanalizácie.

Bezprostredná blízkosť rieky Žitava a Hosťovského potoka vyžaduje dôsledné dodržiavanie legislatívnych predpisov a nariadení v oblasti vôd, nakladania s vodami a odpadmi. Riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd ropnými látkami je minimálne, obmedzené pre prípad nepredvídanej havarijnej situácie. Na základe

charakteru navrhovaného objektu možno predpokladať, že pri bežnej prevádzke nevznikne situácia, ktorej dôsledkom by došlo k znečisteniu povrchových a podzemných vôd, či k ovplyvneniu ich režimu. Realizácia zámeru nepredpokladá priamy odber povrchových vôd. Na zásobovanie vodou bude používaná voda z verejného vodovodu.

Za uvedených predpokladov možno vplyvy navrhovanej činnosti na vodné pomery považovať síce za trvalé, ale nevýznamné.

Dotknuté územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadneho pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov.

4.3.3. Vplyvy na ovzdušie a klímu

4.3.3.1. Vplyv na ovzdušie

Počas výstavby - Stavebné práce pri výstavbe budú vplývať na kvalitu ovzdušia v bezprostrednom okolí stavby v podobe zvýšenej prašnosti a generovaní emisií z pohybu stavebných mechanizmov a nákladných automobilov. Tieto vplyvy musia byť časovo obmedzené na dobu trvania stavebných prác a so zachovaním nočného pokoja. Takisto pri výstavbe a stavebných prácach bude zvýšená hladina hluku. Celkovo však nepredpokladáme nadmernú záťaž.

Počas prevádzky budú vplyvy spočívať v imisnom zaťažení z dopravy a tiež z vykurovania. Zvýšenie prašnosti sa neočakáva. Negatívne vplyvy budú dlhodobé a pomerne výrazné, avšak priestorovo úzko vymedzené. Znečistenie ovzdušia sa bude prejavovať len v blízkom priestore parkovísk a príjazdových komunikácií.

Počas prevádzky čerpacej stanice pohonných hmôt môžu dôjsť k emitovaniu látok vznikajúcich pri prevádzke ČS. Navrhovaná činnosť je navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie.

4.3.3.2. Vplyv na mikroklímu

Predpokladá sa, že navrhovaná činnosť bude mať vplyv na miestnu klímu počas výstavby a počas prevádzky. Po odstránení vegetačného pokryvu, podklad absorbuje viac tepla, čo sa prejaví znížením relatívnej vlhkosti vzduchu, čo má za následok zvýšenie teploty. Narastie podiel spevnených plôch, ktoré sa budú pri vysokých teplotách vzduchu rýchlejšie prehrievať. Spevnené plochy akumulujú teplo a po ukončení priameho žiarenia pôsobia ako sekundárny zdroj tepla. Výstavbou navrhovaného areálu dôjde k zmene mikroklimatických pomerov na lokalite. Eliminovanie prehrievania spevnených povrchov sa zabezpečí jednak prevedením povrchových materiálov - svetlá fasáda, svetlá krytina strechy a najmä realizáciou navrhnutých sadovníckych úprav.

Vplyvy činnosti hodnotíme ako trvalé a málo významné. Významnosť sa môže zvýšiť v čase nevhodných rozptylových podmienok pri spolupôsobení emisií z lokálnych aj regionálnych stacionárnych ako aj mobilných zdrojov.

4.3.4. Vplyvy na pôdu

Navrhovaná činnosť si vyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy. Ide o trvalý negatívny vplyv. Pôda predmetnej lokality má charakter antropogénne pretvorenej pôdy a nemá preto z hľadiska kvality výrazný pedologický význam. Na území výstavby navrhovanej činnosti sa po získaní právoplatného povolenia na výrub v čase

vegetačného pokoja najprv odstráni existujúca zeleň. Následne bude na dotknutých stavebných pozemkoch odstránená ornica. Táto ornica bude odvezená na územie, ktoré určí Okresný úrad Nitra. Následne budú realizované hrubé terénne úpravy riešeného územia, ktoré spočívajú v navýšení celkovej nivelety stavebného pozemku. Dôvodom zvýšenia nivelety je ochrana územia budúceho nákupného centra pred zaplavením, v prípade povodní na rieke Žitava a Hosťovskom potoku. Na riešené územie sa vzťahuje súhlas orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy s perspektívnym záberom poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby aj prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok a hydraulických olejov zo stavebných mechanizmov, automobilov, havárie potrubí, nesprávna manipulácia s odpadom, technologická havária a pod.).

4.3.5. Vplyvy na biotu, chránené územia a ÚSES

Navrhovaný zámer je situovaný v extraviláne mesta Vráble. Na pozemku, ktorý je posudzovanou činnosťou priamo dotknutý, sa nenachádzajú žiadne cenné rastlinné, či živočíšne spoločenstvá. Do priamo dotknutého územia ani jeho okolia priamo dotknutého posudzovanou prevádzkou nezasahujú žiadne chránené územia, prvky územného systému ekologickej stability a nevyskytujú sa tu biotopy národného, či európskeho významu. Samotné územie výstavby a jeho bezprostredné okolie sa nachádza vo významne zmenenej a dlhodobo antropogénne využívanej krajine.

Realizácia navrhovanej činnosti predstavuje určitý negatívny vplyv na flóru pri výstavbe. Na území výstavby navrhovanej činnosti sa po získaní právoplatného povolenia na výrub v čase vegetačného pokoja odstráni existujúca zeleň. Jedná sa o ekologicky málo významnú náletovú kríkovú a brehovú vegetáciu, ktorá bude výstavbou navrhovanej činnosti čiastočne zasiahnutá. Tieto dreviny nie sú chránené, preto vplyvy nebudú významné. Na dotknutej lokalite nebol zaznamenaný výskyt ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov. Nepredpokladá sa ovplyvnenie biotopov rastlinstva a živočíšstva v užšom ani širšom okolí navrhovanej stavby. Dotknuté územie nie je v styku s migračnými koridormi živočíchov, najbližším biokoridorom je hydrický biokoridor, jeho ovplyvnenie sa v súvislosti s navrhovanou stavbou neočakáva.

Negatívne vplyvy na faunu a flóru budú kompenzované sadovníckymi úpravami. Na časti zelených plôch namiesto klasického trávnika navrhujeme vysadiť lúčne kvety, ktoré sú atraktívne pre hmyz. Realizáciou sadovníckych úprav dôjde k tvorbe nových biotopov, ktoré budú poskytovať potravné, hniezdne a úkrytové možnosti pre živočíšne druhy adaptované na urbanizované prostredie, napr. hmyz, drobné cicavce, plazy, vtáky.

4.3.6. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Počas výstavby - V období výstavby možno predpokladať dočasné narušenie scenérie krajiny v dôsledku stavebných prác.

Počas prevádzky - Vplyvy na scenériu krajiny sú málo významné. Riešené územie sa nachádza na okraji zastavaného územia mesta. Predmetná lokalita má charakter urbanisticky nedoriešeného. Realizáciou navrhovaného objektu územie nadobudne charakter významného mestského uzla občianskej vybavenosti, obchodu a služieb. Negatívne vplyvy ba krajinnú štruktúru sa nepredpokladajú. Objekt je navrhnutý tak, aby nepôsobil rušivo a zapadol do okolitého územia.

4.3.7. Vplyvy na obyvateľstvo a sídla

Počas výstavby – Vplyvy počas výstavby predstavujú predovšetkým zvýšenú hlukovú záťaž a prašnosť. Šírenie hluku z priestorov staveniska a jeho vnímanie dotknutým obyvateľstvom nebude výrazné, vzhľadom na ohraničenie dotknutého areálu významnou cestnou komunikáciou, ktorá je už v súčasnosti intenzívne zaťažovaná a produkuje nadlimitné hodnoty hluku.

Počas prevádzky – Prevádzka navrhovanej činnosti nebude produkovať emisie nad rámec platných emisných limitov príslušných znečisťujúcich látok v ovzduší, nebude produkovať znečistené vody nad rámec platných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do povrchových tokov, resp. do kanalizácie a ani iné výstupy, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva.

Nové mobilné zdroje hluku, ktoré sa očakávajú v súvislosti s prevádzkou (doprava) budú produkovať nepravidelné hlukové zaťaženie. Záťaž z mobilných zdrojov bude zanedbateľná.

Zo sociálneho hľadiska ako prevažne pozitívne, z environmentálneho hľadiska ako dočasne (fáza výstavby) negatívne - nepravidelné.

4.3.8. Vplyvy na dopravu

Prejazdnosť verejných komunikácií, v dotyku riešeného územia počas výstavby bude v plnej miere zabezpečená (napr. dopravným značením). Samotné výkopy budú značené v zmysle STN a projektov príslušných odborných profesií.

Plánovanou zmenou stavebno-technického usporiadania križovatky ciest I/51 a II/511 v meste Vráble sa tá stane kapacitnejšia a bude zabezpečená lepšia plynulosť prejazdov a bezpečnosť cestnej premávky. Na križovatku ciest I/51 a II/511 smerom na Zlaté Moravce sa plánuje napojiť navrhovaná činnosť. Prevádzka nákupného centra a doplnkových služieb bude mať mierny vplyv na intenzitu dopravy v dotknutom území. Dôjde zvýšeniu intenzity dopravy v dotknutom území, čo hodnotíme ako zanedbateľné.

4.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Vlastná prevádzka posudzovaného zámeru nebude pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.

S realizáciou činnosti môžu byť spojené riziká len havarijného respektíve katastrofického charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou. Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním technologických postupov a bezpečnostných opatrení pri výstavbe ako aj konkrétnych prevádzkových predpisov pri jednotlivých prevádzkach.

Realizácia zámeru navrhovanej činnosti nebude pre okolité obyvateľstvo predstavovať zdravotné riziká. Počas bežnej prevádzky sa nepredpokladá vplyv takých látok, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov.

4.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná na nezastavanom území mesta Vráble. V jeho bezprostrednej blízkosti sa nevyskytuje žiadne legislatívne vymedzené územie ochrany prírody a krajiny a prírodných zdrojov, žiaden prvok územného systému ekologickej stability, ani žiaden biotop európskeho významu. V bezprostrednom okolí sú areály občianskej vybavenosti. Pozemok určený na výstavbu navrhovanej činnosti je voľný, po terénnych úpravách bude rovinatý, bez drevinovej vegetácie. Súčasná priestorová štruktúra krajiny dotknutého územia sa realizáciou navrhovanej činnosti zmení, podiel kategórií technických prvkov narastie na úkor netechnických prvkov, nedôjde však k narušeniu stupňa celkovej ekologickej stability a ekologickej únosnosti. Riešené územie nadobudne funkčné využitie charakteru obchodno-obslužného.

Realizácia zámeru nenaruší žiadne záujmy ochrany prírody a krajiny. Zámer je navrhovaný v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej ochrany. Výstavba ani prevádzka navrhovanej činnosti ako takej nepredstavuje činnosť v území zakázanú. V dotknutom území ani v jeho bezprostrednej blízkosti sa nenachádza žiadne chránené územie prírody a krajiny (zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) ani súvislá sieť európskych chránených území NATURA 2000. Navrhovaná činnosť nebude priamo ani nepriamo ovplyvňovať chránené územia prírody a krajiny.

4.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Pri dodržiavaní všetkých legislatívnych predpisov a prevádzkových poriadkov, nedôjde ku kontaminácii horninového prostredia, povrchových a podzemných vôd ani ku kontaminácii ovzdušia, nebudú ovplyvnené zdravé životné podmienky obyvateľov priameho ani širšieho okolia. Na základe hodnotenia všetkých vstupov a výstupov činnosti a zohľadnením stavu prostredia, do ktorého tieto výstupy smerujú, môžeme konštatovať, že k významnejšiemu nepriaznivému ovplyvneniu životného prostredia nedôjde.

4.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy navrhovaného zámeru nepresiahnu štátne hranice.

4.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Nie sú známe vyvolané súvislosti, ktoré by mohli negatívne alebo pozitívne ovplyvniť súčasný stav životného prostredia záujmového územia.

4.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

V čase spracovania zámeru podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov nám neboli známe žiadne iné súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na okolité životné prostredie. Je potrebné uviesť, že zámer sa spracovával z dostupných podkladov navrhovateľa. Navrhovateľ doloží všetky ďalšie potrebné dokumenty k projektovej dokumentácii a v ďalších stupňoch povoľovacieho procesu.

4.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) negatívne vplyvy činnosti. Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní a povoľovacích činností.

Technické opatrenia

Zamerané na ochranu ovzdušia:

- pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie je potrebné využiť všetky technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií (najmä úprava, doprava a skladovanie prašných materiálov)
- z dôvodu ochrany ovzdušia pred emitujúcimi látkami vznikajúcimi pri prevádzke ČS sa navrhuje rekuperácia pár.

Zamerané na ochranu pred hlukom a vibráciami:

- zabezpečiť, aby práce neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí
- používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečovať ich pravidelnú kontrolu a údržbu
- pri výstavbe rešpektovať nočný pokoj
- zabezpečiť, aby stavebné a prípravné práce k príprave územia a výstavbe rodinných domov neboli vykonávané v dňoch pracovného pokoja (výnimku tvoria činnosti zabezpečujúce dodržanie predpísaných technologických postupov, resp. činnosti, ktoré svojím prerušením znehodnotia už zrealizované dielo);

Zamerané na ochranu podzemných a povrchových vôd:

- zabezpečiť, aby používané stroje a strojné zariadenia neznečisťovali prípadnými únikmi nebezpečných látok pôdu a podzemnú vodu
- zabezpečiť dobrý technický stav stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov, aby nedošlo k neželaným únikom prevádzkových kvapalín (pohonné látky, oleje a pod.) do prírodného prostredia
- počas realizácie stavebných prác zabezpečiť na stavenisku sadu pomôcok na odstraňovanie havarijných únikov znečisťujúcich látok;

Zamerané na nakladanie s odpadmi:

- zabezpečiť triedenie odpadov a odpady odovzdať len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona 79/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov
- dodržiavať povinnosti pôvodcu (resp. držiteľa) odpadov v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov;

Všeobecné technické opatrenia:
- dodržiavať všetky pásma hygienickej ochrany a ochranné pásma
- dodržiavať technologickú disciplínu
- zabezpečiť po celú dobu stavebných prác účinné čistenie komunikácií, riadnu údržbu a zjazdnosť využívaných prístupových ciest dodávateľmi stavieb
- organizovať dopravu (odvoz odpadu, zásobovanie a obsluhu) na stavenisku tak, aby sa zachovala kontinuita dopravy po okolitých komunikáciách
- pred zahájením výkopových prác investor zabezpečí vytýčenie jestvujúcich podzemných vedení u ich správcov. Pri súbehu a križovaní káblov s inými podzemnými vedeniami musia byť dodržané požiadavky STN 73 6005
- pri zemných prácach je nutný geotechnický dozor. Skúšky zhutnenia je nutné vykonať aj v mieste zásypov inžinierskych sietí a pre každú konštrukčnú vrstvu. Dodávateľ prác je povinný dokladovať investorovi stavby výsledky skúšok, ktoré prekonzultuje s geotechnickým dozorom. Skúšky bude potrebné vykonať najmenej na každých 100m dĺžky úpravy. Nevhodnú a prípadnú kontaminovanú navážku a odpady bude potrebné odstrániť
- zabrániť vytekaniu zrážkových vôd zo staveniska na priľahlé verejné komunikácie

Kompenzačné opatrenia
- zvážiť výsadbu vzrastlej zelene na verejných plochách

Bezpečnostné opatrenia
- Počas stavebných prác je vybraný dodávateľ resp. zúčastnení dodávatelia povinní rešpektovať a dodržiavať normy, technické a technologické postupy a riadiť sa Vyhláškou č. 147/2013 Z.z., SÚBP a SBÚ O bezpečnosti práce a ostatnými súvisiacimi predpismi a podmienkami vyplývajúcimi z Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z. O minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, z Nariadenia vlády SR č. 391/2006 Z.z. O minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko, z Nariadenia vlády SR č. 387/2006 Z.z. O minimálnych požiadavkách na používanie označenia, symbolov a signálov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súvislosti s uplatnením STN 01 0802 a z Nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z.z. O minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci s bremenami
- Počas realizácie stavby a jej prevádzkovaní musia byť dodržané všetky príslušné smernice a nariadenia dotýkajúce sa bezpečnosti pri práci a manipulácii s technickými zariadeniami. Zároveň musí byť stavba realizovaná v súlade s normami pre požiarnu bezpečnosť stavieb. Pri stavebnej činnosti sa musia rešpektovať „Pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci so strojmi a zariadeniami“ a musia byť dodržané návody k obsluhe, ktoré určil výrobca
- používať len stroje a zariadenia, ktoré svojou konštrukciou, zhotovením a technickým stavom zodpovedajú všetkým predpisom bezpečnosti práce. Stroje sa môžu používať iba na účely, na ktoré boli vyrobené a sú technicky spôsobilé
- otvorené výkopy budú označené dohodnutými a odsúhlasenými značkami, ohradami, zábranami a svetlami za účelom zabezpečenia ochrany verejnosti.

Všetky tieto navrhované opatrenia sú organizačne, technicky a ekonomicky realizovateľné. Prípadné ďalšie kompenzačné opatrenia môžu vyplynúť zo stanovísk jednotlivých orgánov, oslovených v procese posudzovania navrhovanej činnosti.

4.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Ak by sa daná činnosť nerealizovala, vo vývoji územia by nenastali takmer žiadne zmeny, existujúci stav by bol zachovaný so súčasnými vstupmi a výstupmi do všetkých zložiek životného prostredia.

V prípade, že by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, územie by ostalo nezastavané a nevyužívané. Takýto scenár je viac-menej nepravdepodobný, vzhľadom na návrh lokality - okolité územie je zmiešaným územím výroby a vybavenosti. Preto sa očakáva, že v prípade nerealizácie navrhovanej činnosti by jej miesto zaujala iná, možno parametrami odlišná, ale spôsobom využitia územia veľmi podobná aktivita.

Umiestnenie navrhovanej činnosti pokladáme za vhodné a za technicky realizovateľné. Samotné riešené územie má nízku ekologickú kvalitu.

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti je potrebné vykonať pomerne rozsiahle terénne úpravy a prekládku existujúcich inžinierskych sietí.

4.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Posudzovaná činnosť je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou Mesta Vráble.

4.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Účelom zámeru je vytvoriť prevádzku občianskeho vybavenia, ktorá svojou ponukou doplní už ponúkané služby v okolitom území a zároveň splní podmienky vyplývajúce z územného plánu. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zmene funkčného využitia územia. Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov stanovuje postup posudzovania navrhovaných objektov z hľadiska ich predpokladaného vplyvu na životné prostredie. Pre navrhovanú činnosť vyplýva zo zákona vykonať zisťovacie konanie.

Vychádzajúc z doterajších výsledkov hodnotenia vplyvov na životné prostredie máme za to, že pripomienky k tomuto zámeru je možné riešiť v ďalších povoľovacích procesoch (v procese územného konania a povoľovania stavby ako takej).

Proces posudzovania vplyvov predkladaného zámeru je v štádiu predprojektovej prípravy zameraný hlavne na jeho environmentálnu prijateľnosť v danom území. Počas vypracovania zámeru neboli identifikované vážne problémy, ktoré by mohli v budúcnosti počas užívania vzniknúť a ktoré by si vyžadovali ďalší postup hodnotenia.

Na základe vyššie uvedených skutočností, identifikovaných možných negatívnych dopadov, navrhovaných technológií a kompenzačných opatrení, ako aj spracovania predkladaného zámeru v dostatočnom rozsahu, odporúčame ukončiť proces posudzovanie v zisťovacom konaní.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predkladaný zámer je vypracovaný v jednom realizačnom variante, ktorého vplyvy, vstupy a výstupy sú vyššie popísané. Zámer rieši terénne úpravy územia, dopravné napojenie územia na štátnu komunikáciu, vybudovanie parkoviska, nákupného centra, autoumyvárne a čerpacej stanice pohonných hmôt. Pri nulovom variante by na parcelách č. 4793/1, 4999, 5000 až 5020, 5037/2, 5038 až 5041 k. ú. Vráble bol naďalej nezastavaný pozemok, orná pôda s nízkou bonitou mimo zastavaného územia obce resp. ostatná plocha a vodná plocha. Účelom zámeru je vytvoriť prevádzku občianskeho vybavenia, ktorá svojou ponukou doplní už ponúkané služby v okolitom území a zároveň splní podmienky vyplývajúce z územného plánu.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov činnosti na životné prostredie v hodnotenom území a pri splnení opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie považujeme prevádzku hodnotenej činnosti za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie a celospoločenského úžitku investície za realizovateľnú.

Z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy, ktoré by boli v rozpore so záujmami jednotlivých zložiek životného prostredia a v rozpore so záujmami hájenými jednotlivými dotknutými orgánmi, ktoré budú v procese posudzovania oslovené. Samotné územie výstavby a jeho bezprostredné okolie sa nachádza vo významne zmenenej a dlhodobo antropogénne využívanej krajine. Prípadne pripomienky zo strany pripomienkujúcich organov a organizácií je možne premietnuť do rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyv na životne prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odporúčané podmienky a ich dodržanie je možné skontrolovať v ďalších stupňoch povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov a to aj organmi a organizáciami, ktoré sa vyjadrujú k zámeru navrhovanej činnosti, nakoľko v týchto konaniach vystupujú ako dotknuté organy.

Vzhľadom k tomu navrhujeme predkladaný zámer realizovať podľa popísaného realizačného variantu.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

PRÍLOHY

Mapa: Umiestnenie navrhovanej činnosti v širších vzťahoch

Mapa: Umiestnenie navrhovanej činnosti

Obr. č. 1 Situácia

Fotodokumentácia - Foto č. 1 a Foto č.2

INÉ PRÍLOHY

Upustenie variantného riešenia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam hlavných použitých materiálov

- Atlas krajiny SR, MŽP SR, 2002
- Územný plán nitrianskeho samosprávneho kraja
- Územný plán mesta Vráble
- Miestny územný systém ekologickej stability Vráble, 2008
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Vráble 2015-2024
- Hydrologická ročenka, povrchové vody, SHMÚ, Bratislava, 2012
- Ročenka klimatických pozorovaní SHMÚ 2009 – 2011, 2012
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Nitrianskom kraji v roku 2012, OÚ Nitra, 2013
- Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR, ŠOP SR, 2015 (http://uzemia.enviroportal.sk/)
- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov
- Zákon č.364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č.137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)
- Vyhláška č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
- Posúdenie výkopovej zeminy – Vráble, GEOSTAR SK, spol. s r.o. – organizačná zložka Slovensko, august 2019
- Dopravno-inžinierske podklady, I/51 Vráble – križovatky, december 2020
- www.atlas.sk
- www.sopsr.sk
- www.enviroportal.sk
- www.slovak.statistics.sk
- www.wikipedia.org
- www.vrable.sk
- zbgis.skgeodesy.sk

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Predkladaný zámer je vypracovaný v jednom realizačnom variante, nakoľko investor požiadal Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od variantného riešenia dňa 01. februára 2021. Správny orgán žiadosti vyhovel listom č. OU-NR-OSZP3-2021-011125-002-F21 zo dňa 08. februára 2021.

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie nie sú známe.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Nitra, marec 2021

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Spracovateľ zámeru:

.....
Ing. Peter Starovič
PSSDI, s. r. o.
Vikárska 1077/13
949 01 Nitra

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

.....
COLEUS VM, s.r.o.
Staničná 1787
952 01 Vráble

P R Í L O H Y

Mapa: Umiestnenie navrhovanej činnosti v širších vzťahoch

Zdroj: https://zbgis.skgeodesy.sk/

Mapa: Umiestnenie navrhovanej činnosti

Obr. č. 1 Situácia

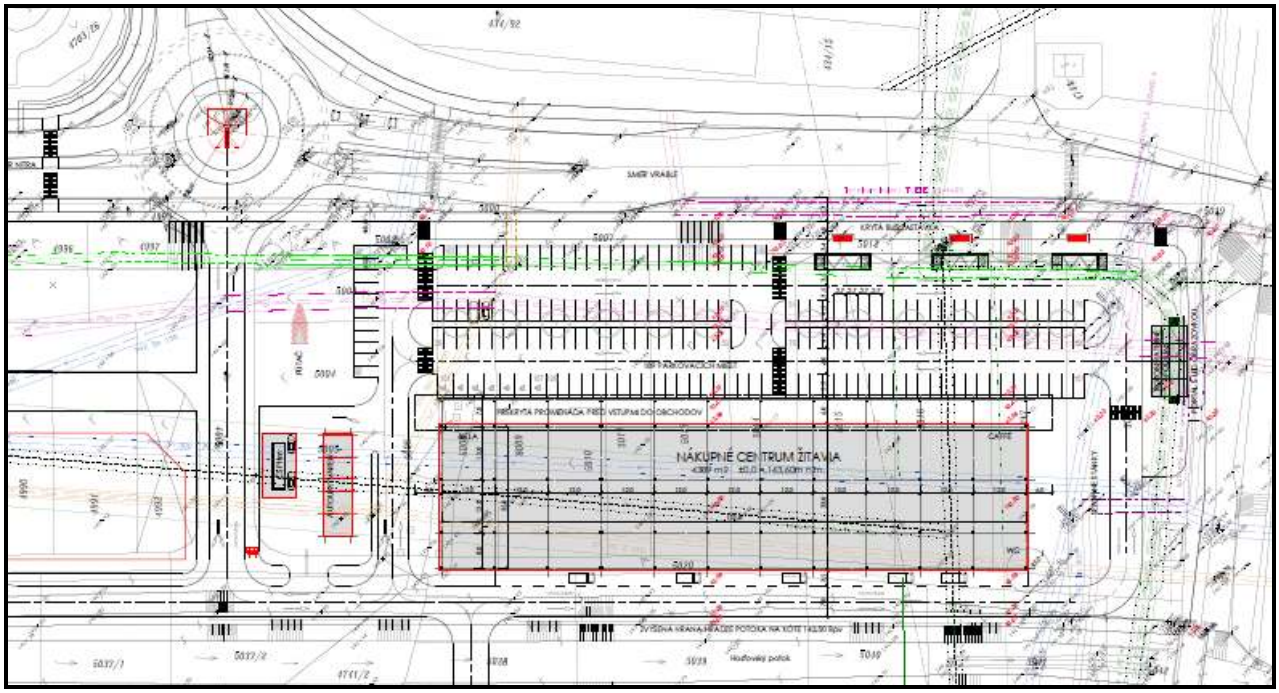

Foto č. 1

Foto č. 2

